P

Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVII. | ŁÓDŹ. WTOREK, 7-go LUTEGO 1939 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 38

SIŁY ZBROJNE ANGLII DO DYSPOZYCJI FRANCJI

na wypadek zagrożenia z jakiejkolwiekbądź strony

Oświadczenie Chamberlaina w Izbie Gmin

LONDYN, 6 lutego.

(PAT) Reuter donosi: Premier Chamberlain, zapytany w Izbie Gmin, oświadczył, iż według jego informacyj deklaracja min. Bonneta, złożona 26-go stycznia b. r. w Izbie Deputowanych, brzmiała: W wypadku wojny wszystkie siły zbrojne brytyjskie stać będą do dyspozycji Francji, zarówno jak siły Francji do dyspozycji W. Brytanii. — To oświadczenie — twierdzi Chamberlain — jest w zupełnej zgodzie z poglądami rządu brytyjskiego.

Jest rzeczą niemożliwą — powiedział dalej premier Chamberlain — zbadać szczegółowo wszystkie ewentualne wypadki, które mogą nastąpić, nie mniej jednak czuję się zobowiązany do oznajmienia, że solidarność interesów, łącząca Francję z W. Brytanią, jest tego rodzaju, że wszelkie zagrożenie życiowych interesów Francji z którejkolwiek strony by pochodziło, musi wywołać natychmiastową współpracę W. Brytanii.

Wojska katalońskie wkraczają do Francji

Wojsko francuskie rozbraja uciekinierów. — Dramatyczne sceny na granicy. — Premier Negrin i ministrowie na terytorium Francji

PERTHUS, 6 lutego.

(PAT) O godz. 7,45 władze wojskowe francuskie zniosły barykady, powstrzymujące tłumy uciekinierów przed granicą francuską. Z chwilą otwarcia granicy tłum począł nieprzerwanie napływać do miasta Perthus. Wśród uciekinierów większą część stanowią

WOJSKOWI, ŻOŁNIERZE I OFICEROWIE

z korpusu karabinierów i oddziałów szturmowych.

Wojskowi przekraczający granicę są natychmiast rozbrajani przez gwardię ruchomą.

Droga wiodąca ku granicy francuskiej, zatłoczona jest zwartą masą ludzką aż do La Jonquera. Tłum posuwa się niesłychanie powoli.

Rowy przydrożne zarówno przed jak i za granicą francuską dosłownie zawalone są wszelkiego rodzaju bronią — karabinami maszynowymi, ręcznymi karabinami maszynowymi, zwykłymi karabinami i pistoletami, które uciekające wojsko przed granicą porzuca, a za granicą składa pod kontrolą francuską.

Oddziały karabinierów i oddziały szturmowe usiłują utrzymać porządek na drodze i wielokrotnie muszą interweniować, gdyż tłum nie chce ustąpić miejsca samochodom ciężarowym,

WIOZĄCYM RANNYCH I KOBIETY.

Według wiadomości, pochodzących od uchodźców, uciekinierzy zatarasowali całkowicie drogę daleko poza La Januera aż do Pont de Molins, leżące w odległości 5 km od Figueras. Większe oddziały wojskowe armii republikańskiej znajdują się jeszcze za Pont de Molins. Wycofują się one powoli, ustępując miejsca strażom przednim wojsk gen. Franco.

LE PERTHUS, 6 lutego.

(PAT) O godz. 22-ej hiszpański minister spraw zagranicznych Alvarez del Vayo, po całym dniu spędzonym na terenie Hiszpanii, powrócił do Francji.

O godz. 14,15 w niedzielę, t. zn. od przejścia przez granicę prezydenta Azany, żadna z wybitniejszych osobistości hiszpańskich nie przeszła na stronę francuską.

LE PERTHUS, 6 lutego.

(PAT) Premier Negrin przekroczył granicę hiszpańską, udając się do Francji o godz. 3,45 w nocy. Premierowi towarzyszył min. stanu Tomas Bilbao, min. oświaty Segundo Blao, min. sprawiedliwości Gonzalez Pena i min. spr. wewnętrznych Paulino Gomez. Premier i ministrowie przybyli 8-ma samochodami,

Z KTÓRYCH JEDEN NOSIŁ ŚLADY KUL.

Eskorta ministrów składała się z doborowego oddziału, rozporządzającego prawdziwym arsenałem broni, a szczególnie wyposażona była w karabiny maszynowe. Eskorta od bariery granicznej zawróciła na teren hiszpański.

Jeden z dziennikarzy, który zdołał dotrzeć do premiera Negrina, otrzymał odpowiedź na swe pytanie, że wszystko jest przygotowane do przeniesienia rządu hiszpańskiego do obszaru centralnego. Premier Negrin odmówił odpowiedzi na pytanie czy siedzibą rządu będzie Walencja, Murcia czy Kartagena.

Ze strony hiszpańskiej donoszą, że rząd odbył naradę w pewnej miejscowości pod Agullana, decydując, by Negrin udał się natychmiast do obszaru centralnego Hiszpanii, będącego jeszcze w rękach rządu.

Paryż, 6 lutego.

(PAT) Prezydent rządu baskijskiego Aguirre przybył wczoraj do Paryża i udał się do republikańskiej ambasady hiszpańskiej. Prasa paryska donosi, że w nocy z niedzieli na poniedziałek przekroczyło w pobliżu Perthus granicę francuską przeszło 20.000 hiszpańskich milicjantów. Należy się z tym liczyć, że dziś wieczorem

CAŁA ARMIA KATALOŃSKA ZNAJDZIE SIĘ NA ZIEMI FRANCUSKIEJ.

Armia gen. Franco

dotarła do granic Andory

Barcelona, 6 lutego.

(PAT) W poniedziałek w godzinach popołudniowych oddziały wojsk gen. Franco osiągnęły granicę republiki Andorra od strony m. Seode Urgel.

Inne oddziały zbliżają się do terytorium tej republiki, maszerując wzdłuż szosy prowadzącej w kierunku na m. Puigcerda.

Oddziały republikańskie nie stawiając żadnego oporu poddają się, lub też wycofują się bez walki zwartymi oddziałami w kierunku granicy francuskiej.

Jednostki wojsk powstańczych działających w okolicy Berga nacierają, nie napotykając również na prawie żadnen opór, w kierunku na m. Puigcerda, od którego znajdują się oddalone o 15 km. m. Rippol atakowane jest także z obu stron.

Wojska maszerujące od Gerony obsadziły wzgórze Los Angeles i zbliżają się do m. Bisbal.

W odcinku nadmorskim czołowe elementy korpusu legionowego wkroczyły już do m. Palafrugell.

Trzej generałowie francuscy

na terenach hiszpańskich, będących pod władzą gen. Franco

San Sebastian, 6 lutego.

(PAT) Generałowie francuscy Duffieux, Duval, Tillion i płk. Seganne, w towarzystwie licznych dziennikarzy przeszli dziś granicę w Irunie. Oficerowie i dziennikarze udali sie do Hiszpanii pod władzą gen. Franco na jego osobiste zaproszenie.

Dziennikarze i oficerowie stwierdzić mają na miejscu nieprawdziwość wiadomości, jakoby rząd gen. Franco wznosił potężne fortyfikacje na granicy francuskiej.

Nowa próba pokojowa

podjęta została przez Anglię i Francję

Londyn, 6 lutego.

(PAT) Agencja Reutera donosi ze źródeł autoratywnych, że rząd brytyjski wszczął w ścisłym porozumieniu z rządem francuskim kroki, mające na celu

POŁOŻENIE KRESU ROZLEWOWI KRWI W HISZPANII,

W tym celu nawiązane zostaną bezpośrednie kontakty zarówno z rządem gen. Franco, jak i rządem republikańskim, jakkolwiek siedziba jego jest w tej chwili nieznana.

Udzielenia bliższych szczegółów na temat tych brytyjsko-francuskich prób pośredniczenia, odmówiono. W londyńskich kołach politycznych twierdzą, iż hiszpański rząd republikański zwrócił się do brytyjskiego z prośbą o mediację, lecz, że w sprawie tej nie została wysłana żadna oficjalna nota do gen. Franco, zwłaszcza, iż należy się liczyć z możliwością odrzucenia przez niego wszelkich propozycyj zawieszenia broni.

Nowy Jork, 6 lutego.

(PAT) Sekretarz stanu Hull oświadczył, iż Stany Zjednoczone nie biorą udziału w rzekomej akcji francusko-brytyjskiej, mającej na celu doprowadzenie do zawieszenia broni w Hiszpanii.

Perpignan, 6 lutego.

(PAT) Poseł brytyjski przy rządzie republikańskim Stevenson zaprzecza stanowczo, jakoby premier Negrin obarczył go misją prowadzenia rokowań pokojowych.

Republikanie hiszpańscy nie zaniechają walki

Gen. Miaja utworzyć ma nowy rząd, a armia jego bronić będzie Madrytu i Walencji

Paryż, 6 lutego.

(PAT) Najpoważniejsze komplikacje dla władz francuskich wywołuje sprawa członków rządu i kierowniczych polityków Hiszpanii republikańskiej. Pomiędzy uchodźcami cywilnymi znajduje się pewna, dość znaczna, ilość osób, legitymujących się paszportami dyplomatycznymi lub paszportami, wystawionymi na nazwiska ministrów. Są to nie tylko ministrowie urzędujący, ale także byli ministrowie poprzednich rządów hiszpańskich, należących do ugrupowań lewicowych. Poza tym drażliwą sytuację wytworzyło przejście przez granicę prezydenta republiki hiszpańskiej Azany oraz większości urzędujących ministrów Ministerstwo spraw wewn. po przewiezieniu części swych akt przez granicę, próbowało otworzyć w Perpignan biuro wydające specjalne poświadczenia i paszporty dyplomatyczne kierowniczym funkcjonariuszom dawnych władz barcelońskich.

Biuro to jednak musiało zaniechać swej działalności, ponieważ władze francuskie stanęły na stanowisku, że żadne organa administracji rządu hiszpańskiego nie mogą funkcjonować na obszarze republiki francuskiej.

Biuro to zmuszone zostało wobec tego do przekształcenia się w pewnego rodzaju komitet pomocy uchodźcom, przeprowadzając jednocześnie ich rejestrację. Pełne sprzeczności wiadomości krążą

NA TEMAT PREMIERA NEGRINA,

co do którego losu właściwie nic nie wiadomo. Jedne informacje twierdzą kategorycznie, że Negrin po przybyciu o godz. 3-ej nad ranem na terytorium Francji, miał je z powrotem opuścić i udać sie samolotem na obszar południowo-wschodniej Hiszpanii, pozostającej jeszcze pod władzą rządu madryckiego.

Według innych wersyj, premier Negrin pozostał we Francji. Faktem jest tylko, że minster spr. zagr. del Vayo oraz mnister finansów Mendez Aspe i podsekretarz stanu w ministerstwie wojny Zugazagoitia przeprowadzili w nocy i dziś przed południem konferencje z ambasadorem francuskim przy rządzie barcelońskim Henry, bawiącym również w Perpignan. Konferencje te — jak twierdzą we francuskich kołach parlamentarnych — miały na celu zbadanie możliwości ewentualnego

POŚREDNICTWA ANGIELSKO-FRANCUSKIEGO

które by doprowadziło do zawieszenia broni.

Informacje, nadchodzące z Perpignan, stwierdzają wyraźnie, iż w łonie rządu barcelońskiego z chwilą załamania się ostatnich linij obronnych w Katalonii

DOSZŁO DO BARDZO OSTREJ WALKI WEWNĘTRZNEJ,

a nawet do rozłamu. Wbrew premierowi Negrinowi, ministrowi spr. zagr. del Vayo oraz ministrowi finansów i wicemin. wojny inni ministrowie wypowiedzieli się przeciwko prowadzeniu dalszej walki i za zakończeniem wojny nawet za cenę kapitulacji.

Również złożyć ma podobno urząd prezydenta Azana, który przebywa we Francji.

W związku z tym nad wieczorem w kołach dziennikarskich Paryża rozeszła się pogłoska, że na obszarze Hiszpanii podlegającym jeszcze władzom republikanskim, gen. Miaja, sprawujący tam władzę wojskową, zamierza utworzyć nowy rząd na miejsce rządu barcelońskiego. Gen. Miaja, który poza obroną Madrytu sprawuje naczelna władzę wojskową oraz cywilną na całym obszarze, niezajętym jeszcze przez wojska narodowe, ma — jak słychać — utworzyć RZĄD OBRONY REPUBLIKAŃSKIEJ, w którym wziąłby sam udział jako przewodniczący, a do którego chciałby wprowadzić dwuch wybitnych polityków Hiszpanii republikańskiej, m. in. prezesa parlamentu p. Bexteira. Dyrektoriat ten miałby na celu PROWADZENIE DALSZEJ WALKI NA OBSZARACH, które pozostały w ręku przeciwników gen. Franco. Jako trzeci ewentualny członek dyrektoriatu wymieniany jest premier Negrin, który jest zwolennikiem stawiania dalszego oporu.

Wysłannik Francji wraca z Burgos

Burgos, 6 lutego.

(PAT) Senator Leon Berard odbył dziś przeszło półtoragodzinną rozmowę z ministrem spraw zagranicznych rządu powstańczego gen. Jordana.

Pytany o przebieg rozmowy przez dziennikarzy, senator Berard odparł, iż misja jego posiada charakter wyłącznie informacyjny. Połowa tej misji została już wypełniona. Stwierdził on: Ponieważ znam w ogólnych zarysach stanowisko rządu narodowego, teraz pozostaje mi jedynie poinformować o nim min. Bonnet.

— Wracam do Francji — zakończył sen. Berard — jeszcze dziś lub najdalej jutro.

Obostrzenia dla cudzoziemców we Francji

Kupcy muszą uzyskiwać specjalne zezwolenia

Warszawa, 6 lutego.

Z Francji donoszą o nowych obostrzeniach, jakie zastosowane zostały w stosunku do cudzoziemców.

Obostrzenia objęły również wielu obywateli polskich, zajmujących się od szeregu lat prowadzeniem przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych we Francji.

Niezależnie od stosowanych utrudnień przy prolongacie prawa pobytu, wymagane jest obecnie od wszystkich kupców cudzoziemców przedstawienie specjalnych zaświadczeń Izby Handlowej w Paryżu, zezwalających na prowadzenie przedsiębiorstw.

Kulisy upadku rządu Stojadinow'cza

Nowy gabinet jugosłowiański objął już władzę

Białogród, 6 lutego.

Utworzony został nowy gabinet jugosłowiański, do którego nie wszedł dotychczasowy premier i minister spraw zagranicznych, dr. Milan Stojadinovicz. Premierem i ministrem spraw wewnętrznych został p. Svetkowicz, a ministrem spraw zagranicznych p. Markowicz, który był dotychczas w Berlinie.

Niedzielne wydanie wieczorne dziennika „Vreme", należącego do dotychczasowego premiera Stojadinovicza. uległo konfiskacie.

Białogród, 6 lutego.

(PAT) W pierwszym wywiadzie, udzielonym przedstawicielom prasy premier nowego rządu Cwetkowicz oświadczył, iż program nowego rzadu jest w motywach dymisji poprzedniego gabinetu. Dymisja zaś rządu Stojadinowicza nastąpiła na skutek rozbieżności co do sprawy porozumienia z Chorwatami.

Koła polityczne Białogrodu są zdania, iż bezpośrednim powodem ustąpienia poprzedniego gabinetu było przyjęcie przez regencję memoriału Chorwatów w sprawie procedury załatwienia problemu chorwackiego.

Druga ustawa antyżydowska na Węgrzech

ma być złagodzona

BUDAPESZT, 6 lutego.

Z kół dobrze poinformowanych donoszą o możliwości szeregu złagodzeń w projekcie drugiej „ustawy żydowskiej". Dzieci z małżeństw mieszanych względnie dzieci chrzczone przed 7 rokiem życia będą zaliczone do kategorii „aryjskiej". Ograniczenia nie będą stosowane wobec b. kombatantów-Żydów o pewnych odznaczeniach wojennych, inwalidów wojennych, rannych na wojnie Żydów i dzieci poległych na wojnie. Prawo wyborcze, tak czynne jak bierne, utracić mają Żydzi, którzy osiedlili się (względnie ich rodzice) na Węgrzech po roku 1867. Według obliczeń prowizorycznych, około 60 proc. Żydów węgierskich miałoby utracić prawo wyborcze. Możliwe są także inne poprawki w projekcie pierwotnym. Projekt ustawy ma być zgłoszony na plenum parlamentu 14 bm. Koła izby wyższej są za dalszymi jeszcze zmianami i złagodzeniami.

Zdarzenia i ludzie

Samobójstwo mjr. Rowlandsona

Stalowe nerwy denata nie zapewniły jego rodzinie premii ubezpieczeniowej

Dnia 3 sierpnia roku 1934 zjawił się u znanego adwokata James Adolfa Collins, którego buiro znajduje się na jednej z głównych arterii Londynu, jego przyjaciel oraz klient, major Rowlandson. Adwokat Collins już od dwudziestu lat załatwiał wszystkie sprawy majora, który darzył przyjaciela niezmiernym zaufaniem. Rowlandson był kawalerem bez stałego zawodu. Przed jakimś czasem zrobił on pewien wynalazek, dzięki któremu można było zwiększyć trwałość stali. Dotychczas jednak że nie udało mu się wykorzystać tego wynalazku.

— Która godzina? — było pierwsze pytanie, z jakim major zwrócił się do adwokata po serdecznym przywitaniu przyjaciół.

— Dwadzieścia do trzeciej! — odparł Collins, spojrzawszy na zegarek.

— Już tak późno? — zawołał Rowlandson nieco zdenerwowany. — Czy twój zegarek się nie śpieszy?

— Może o dwie minuty — odpowiedział adwokat obojętnie. — Powiedz, czyś zapłacił premię ubezpieczeniową? — zwrócił się następnie do majora.

Rowlandson w roku 1925 ubezpieczył się na życie na 2 miliony złotych. Przed kilkoma dniami zwierzył on się Collinsowi, iż nie ma pieniędzy na zapłacenie raty, wynoszącej 44.000 złotych i nie wie, co robić.

— Nie, dotychczas jeszcze nie zapłaciłem — odparł major na pytanie przyjaciela. — Rozmawiałem przedtym z dyrektorem towarzystwa i prosiłem go o przedłużenie terminu płatności.

— Czy zgodził się na to? — zapytał znów adwokat.

— Mam jeszcze do trzeciej godziny czas, — rzekł Rowlandson, uśmiechając się.

— To zaledwie piętnaście minut — zauważył Collins. — Jeśli nie zapłacisz raty, ubezpieczenie chyba przepadnie?

Rowlandson potrząsnął głową i na ustach jego znowu pojawił się uśmiech.

— Masz przecież dobre nerwy, James, i dlatego mogę ci zdradzić swą tajemnicę. Ubezpieczenie nie przepadnie. O godzinie trzeciej nie będę już żył.

Collins potraktował słowa przyjaciela jako przykry żart. Gdy Rowlandson nagle wstał i wręczył mu dwa listy z prośbą, by skierował je po jego śmierci do adresatów, adwokat usiłował kpić z przyjaciela, by przekonać go, iż nie bierze na serio jego słów. Rowlandson serdecznie uścisnął rękę adwokata i bez słowa wybiegł z pokoju.

Gdy znalazł się na ulicy, zatrzymał taksówkę, która właśnie nadjeżdżała.

— Proszę mnie zawieźć na Albermarle Street Nr. 23 — zwrócił się major do szofera. — Czy może mi pan powiedzieć, która teraz jest godzina? — zapytał, gdy już ruszył z miejsca.

— Za jedenaście minut trzecia — brzmiała odpowiedź, — ale zdaje się, iż zegarek mój śpieszy się o trzy minuty.

Gdy taksówka mijała restaurację Simonsa, gość wysunął głowę przez okno i poprosił szofera o zapałkę. Następnie usadowił się znowu wygodnie w głębi samochodu.

Kiedy wóz przejeżdżał koło budynku klubu Partii Konserwatywnej, szofer usłyszał jakiś przytłumiony huk, nie odwrócił jednak nawet głowy i jechał dalej. W kilka minut później, mniej więcej dwie minuty przed trzecią, taksówka zatrzymała się na Albermarle Street Nr. 23. Gdy gość nie opuszczał samochodu, szofer wyskoczył i otworzył drzwiczki.

Mężczyzna siedział z opuszczoną do przodu głową. U jego nóg tlił się dopiero co zapalony papieros. Ze skroni gęstym strumieniem sączyła się krew, zaś bezwładnie na poręczy leżąca ręka trzymała rewolwer. Gdy zbadano dokumenty, które zmarły miał w kieszeni, okazało się, iż był to major Rowlandson. Podczas rozprawy ustalono, że Rowlandson istotnie popełnił samobójstwo trzy do dwóch minut przed trzecią godziną po południu. Ponieważ jednakże po przesłuchaniu adwokata Collinsa i odczytaniu listów, powierzonych adwokatowi przez majora przed śmiercią, wyszło na jaw, iż Rowlandson był przy pełnych zmysłach i dlatego zabił się przed trzecią, by zapewnić swej rodzinie ubezpieczenie w wysokości 2 milionów złotych — skarga spadkobierców — mianowicie brata i siostry, została odrzucona.

Zniesienia podatku obrotowego

i zastąpienia go podatkiem scaleniowym—żądają posłowie. — Budżet ministerstwa skarbu przedmiotem obrad w komisji sejmowej

Warszawa, 6 lutego.

Na sejmowej komisji budżetowej budżet ministerstwa skarbu referował pos. Sikorski.

Referent stwierdza, iż preliminarz obecny **przewiduje w dochodach zwyczajnych z danin publicznych o 50 i pół mil. zł. więcej, aniżeli budżet poprzedni.**

Preliminarz zwiększają wpływy z podatku dochodowego o przeszło 10 proc., mianowicie z 295 mil. zł. na 325 mil. zł.

Obszernie omawia mówca zagadnienie podatku przemysłowego, stwierdzając, że do roku 1936 stanowił on największe źródło dochodów podatkowych, a dopiero od roku 1936 ustąpił to miejsce podatkowi dochodowemu.

Podatek przemysłowy od obrotu został wprowadzony w roku 1923, jako obrona przeciwko dewaluacji marki. W okresie od r. 1931 do 1936 wprowadzono szereg istotnych zmian.

Podatek przemysłowy szkodliwy gospodarczo

Po ostatniej reformie

ODPADŁY ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE

i został tylko podatek obrotowy w czystej formie. Podatek ten niewątpliwie gospodarczo jest szkodliwy — stwierdza referent — ale stanowi on zbyt wielką pozycję, ażeby można pomyśleć o szybkiej jego likwidacji, natomiast należałoby go zastąpić **stopniowym podatkiem scaleniowym, który dotąd wprowadzono przy cemencie, cukrze i artykułach monopolowych i kilku artykułach obciążonych podatkiem akcyzowym.**

Preliminarz obecny zawiera dochód z podatku obrotowego w sumie 290 mil. zł., czyli o 20 mil. zł. więcej niż w roku ub. z tytułu świadectw i podatku obrotowego.

Z kolei mówca omawia

SYSTEM PODATKÓW POŚREDNICH,

stwierdzając, iż jest on najbardziej rozwinięty z systemów tego rodzaju w innych państwach. Najwyższymi stawkami z pośród innych państw obciążone jest w Polsce wino, a co ważniejsze, również i środki napędne: benzyna, nafta i inne oleje mineralne.

Przeciwko kartelom

Spożycie niektórych artykułów spadło więcej niż o 70 proc. Poza cukrem, nie podniosło się mimo przyrostu ludności powyżej cyfr z 1928 r. względnie 1929 roku. Winne temu są nie tylko podatki, lecz również fakt, że większość produkcji tych artykułów jest skartelizowana, co niewątpliwie również przyczynia się do hamowania rozwoju konsumcyjnego i produkcyjnego niektórych podstawowych dla życia gospodarczego artykułów.

Mówca wyraża opinię, iż należałoby równocześnie

ROZWIĄZAĆ WIĘZY KARTELOWE

i obniżyć niektóre stawki, by skutecznie obniżyć cenę tak daleko, że zwiększona produkcja wyrównałaby ubytek z obniżonych stawek.

Reasumując swoje uwagi o stronie dochodowej budżetu ministerstwa skarbu, mówca podkreśla, że cechuje go na ogół realność i wyraża opinię, że **można by podwyższyć sumy preliminowane z podatku od nieruchomości o 5 i pół mil. zł., podatek od cukru zmniejszyć o 4 mil. zł., a opłaty stemplowe zmniejszyć o 2 mil. zł.**

Bankowość w Polsce

Z kolei mówca przechodzi do scharakteryzowania sytuacji w bankowości polskiej, i stwierdza, iż **z chwilą, gdy znikła nieufność do własnego pieniądza, uzyskał Bank Polski istotne wpływy na nasz rynek pieniężny i stał się jego regulatorem.** Powodem tego był zwłaszcza rok ubiegły, kiedy to w marcu, w dniach wypadków litewskich oraz w dniach wrześniowych nastąpił pewien niepokój na rynku kapitałowym. Wówczas to zdała egzamin bankowość polska i Bank Polski. Ten egzamin sprawności Banku doszedł blisko do granicy wytrzymałości. Portfel wekslowy i udzielone pożyczki zastawowe podniosły się o blisko 38 proc. Obieg banknotów był o 67 mil. zł. większy niż w roku 1929 w związku z czym siłą rzeczy spadło pokrycie.

Zmiana statutu Banku Polskiego

W najbliższych dniach wpłynie niezawodnie do sejmu projekt o zmianie statutu Banku Polskiego, który rozszerzy statutowo możliwości emisyjne i ureguluje szereg konsekwencyj kryzysowych oraz skonwertuje różne krótkoterminowe zobowiązania skarbu państwa na długoterminowe obligi amortyzacyjne.

Mówiąc o bankowości prywatnej, mówca stwierdza, że bieg wypadków zniszczył niemal całą bankowość prywatną. **Te banki, które przetrwały, zawdzięczają to na ogół także pomocy państwowej.** Równolegle z upadkiem bankowości prywatnej i spółdzielczości kredytowej rosło znaczenie bankowości państwowej.

W rezultacie bankowość państwowa dominuje bezapelacyjnie na polskim rynku kapitałowym.

Decydującą rolę w polskiej bankowości odgrywa Bank Gospodarstwa Krajowego. Jest on jakby drugim ministerstwem skarbu dla spraw gospodarczych.

Dział handlowy banku zamyka się na koniec ub. roku sumą 882 mil. zł.

W dziale tym znajdują się tranzakcje z dużymi koncernami przedsiębiorstw przemysłowych. Przejmowanie przedsiębiorstw przemysłowych rozpoczęło się od kredytów przy niewypłacalnościach przejmowanych przedsiębiorstw.

Zadłużenie zakładów Scheiblera i Grohmana

Najwyższa Izba Kontroli podkreśla m. in., że duże zakłady Scheiblera i Grohmana od zadłużenia swego, sięgającego 32 mil. zł. nie płacą odsetek, a dług nie posiada należytego pokrycia.

Również koncern Zakładów Modrzejowskich nie płaci ani rat, ani odsetek, które przekroczyły już 2 mil. zł. Wreszcie mówca stwierdza, że

CYFRY BILANSOWE B.G.K. PRZEKRACZAJĄ CAŁY BUDŻET PAŃSTWOWY.

Wreszcie po omówieniu roli Państwowego Banku Rolnego, mówca stwierdza iż pod koniec 1937 r. łącznie dyspozycje kapitałów wszystkich instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych wynosiły 7.750 mil. zł.

Całkowity zysk finansowany w lwiej części przez wspomniane instytucje oraz bezpośrednio przez prywatnych kredytobiorców wynosi 6.900 mil. zł.

Całość swoich uwag sprawozdawca ujmuje w dwóch zdaniach.

Analiza danin wykazała na ogół realność przewidywań, zawartych w preliminarzu, **co zapewnia utrzymanie równowagi budżetowej, jednakże sam system danin, choć poprawiony w ostatnich latach, wymaga niewątpliwie oczekiwanej wielkiej reformy; natomiast analiza rynku kapitałowego potwierdza, że po zupełnej dezorganizacji spowodowanej dewaluacją marki polskiej i po osłabieniu spowodowanym kryzysem, wykazuje rynek ten w oparciu o stałość złotego, stały choć powolny rozwój.**

Następnie zabrał głos wiceminister skarbu Kożuchowski, który po zanalizowaniu budżetu omówił sprawę zmiany ordynacji podatkowej, uposażeń urzędniczych oraz kredytów budowlanych.

Podczas dyskusji poruszono m. in. konieczność poprawy stosunku urzędów skarbowych do obywateli.

Wicemarsz. Długosz (OZN) stwierdza, iż sposób wymiaru podatku i traktowanie odwołań, na które nie raz przez 2 lata nie ma odpowiedzi, **wywołuje nie**potrzebne niezadowolenie.

Poseł Jedynak przywiązuje wielką wagę do zmiany statutu Banku Polskiego

Wicemarszałek Jedynak, nawiązując do ogłoszonego komunikatu o zmianach statutu Banku Polskiego wyraża radość, że przychodzi ta próba rozwiązania zagadnienia kredytowego i że rząd traktuje ją poważnie i ostrożnie. Uważa, że da to sposobność do odpowiedzi, CZY NIE JEST JUŻ CZAS NA PRZEJŚCIE W ZAKRESIE PIENIĄDZA OD TEORII ILOŚCIOWEJ DO TEORII PSYCHOLOGICZNEJ, KTÓRA INNE BOGATSZE OD NAS PAŃSTWA Z POWODZENIEM ZASTOSOWAŁY. Chciałbym bardzo, ażeby p. wiceminister odniósł tu pełne zwycięstwo. Mówca przywiązuje wielką wagę do tych zmian w Banku Polskim, gdyż winny one wpłynąć także i na detezauryzację, której objawy można było w okresie pełnych napięć międzynarodowych czasów ostatnich obserwować.

Dalsza dyskusja obracała się przede wszystkim wokół **zagadnienia uposażeń pracowniczych.** Liczni posłowie domagali się poprawienia bytu pracowników państwowych drogą obniżenia podatku specjalnego i nowelizacji ustawy uposażeniowej.

Pos. Wydra domagał się nawet od p. wicepremiera inż. Kwiatkowskiego, by w sprawie tej zwołał konferencję jeszcze przed następnym posiedzeniem komisji budżetowej sejmu; a więc przed nadchodzącą środą.

Poseł Stahl u premiera Składkowskiego

Warszawa, 6 lutego.

(PAT) Pan prezes rady ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął w dniu dzisiejszym posła Z. Stahla.

Przeciwko bojkotowi

i niszczeniu żydowskich placówek gospodarczych.—Przemówienie posła Sommersteina w komisji budżetowej

Warszawa, 6 lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu komisji budżetowej zabrał głos pos. Sommerstein, który wystąpił

przeciwko niszczeniu placówek gospodarczych przez bojkot antysemicki.

Mówca stwierdza, iż należy iść po linii dynamizmu gospodarczego i unikać wszystkiego co linię tę wypacza.

P. wicepremier na konferencji dyrektorów skarbowych w grudniu polecił otoczyć troskliwością te przedsiębiorstwa, które wykazują twórczość i rentowność. Słusznem jest żeby dyrektorzy wnikali w przyczyny wewnętrzne, które czynią przedsiębiorstwo nierentowne. Przyczyną taką często jest bojkot.

Bojkot niszczy nie tylko bojkotowanych, ale NARUSZA ŁAŃCUCH CAŁEGO GOSPODARSTWA.

Również oświadcza pos. Sommerstein, iż kredyt z powodu uciążliwej formy nie dochodzi do handlu i rzemiosła. Prócz tego **kredyt ten jest zróżniczkowany wedle kryteriów wyznaniowych i narodowościowych.**

Nie każda inicjatywa doznaje poparcia. **Żydom odmawia się kredytu na zakładanie fabryk, mimo, że tracą na tym i robotnicy polscy, którzy mieli być w fabryce zatrudnieni.**

Inicjatywę prywatną utrudniają kartele, które każą zamykać fabryki a z drugiej strony etatyzm.

Mówca domaga się dalej **scalenia podatku obrotowego oraz zryczałtowania podatku dochodowego dla małych przedsiębiorstw** i związania tego ryczałtu z ryczałtem podatku obrotowego.

Poseł Sommerstein podnosi jeszcze, że badanie ksiąg handlowych trwa niekiedy kilka tygodni. W rezultacie w 1938 roku płatnik otrzymuje nowy wymiar podatku na podstawie ksiąg z roku 1934.

Pożądana byłaby instrukcja dla urzędów skarbowych, zalecająca im **niekwestionowanie ksiąg rachunkowych z powodu drobnych nieraz kilkunastu groszowych różnic w stosunku do informacyj odbiorców czy dostawców.** Mówca dowodzi dalej, mówiąc o funduszach na konserwację dróg, których domagał się pos. Barański w dyskusji, że fundusze takie, jak eksportowy, gospodarczy, pomocy instytucjom kredytowym są zbędne, ponieważ nie wykazują żadnej działalności.

Pos. Sommerstein krytykuje również działalność fuduszu budowlanego i **domaga się by podatek od lokali wpływał regularnie do tego funduszu.**

Mówca występuje również **przeciwko odmrażaniu kredytów zamrożonych w Niemczech kosztem produkcji krajowej. Swego czasu w tym celu sprowadzono z Niemiec turbinę ze zwolnieniem od cła, które wyniosłoby 450.000 zł. mimo zastrzeżenia ministerstwa przemysłu i handlu, że turbiny takie są wyrabiane w kraju.**

Na zakończenie mówca zwraca się z apelem o nieutrudnianie możliwości emigracyjnych, lecz o ułatwienie.

Do Australii ma wyjechać w określonym terminie 100 rodzin żydowskich i nie może otrzymać niezbędnych w tym celu dewiz pokazowych. Wreszcie pos. Sommerstein domaga się przydziału dewiz na utrzymanie studentów z Polski na uniwersytecie hebrajskim w Jerozolimie oraz technice w Haifie.

Arabowie żądają zniesienia mandatu

i wstrzymania imigracji Żydów do Palestyny.—Dziś odbędzie się pierwsze posiedzenie „okrągłego stołu“

Londyn, 6 lutego.

Egzekutywa Agencji Żydowskiej czyni ostatnie przygotowania do otwarcia konferencji londyńskiej w sprawie przyszłości Palestyny rozpoczynającej się we wtorek w południe.

Rokowaniami kierować bedzie ze strony żydowskiej pięcioosobowy komitet, który będzie jednak utrzymywał ścisły kontakt ze wszystkimi członkami komitetu doradczego. Bedzie on szczegółowo informowany o przebiegu rokowań. Egzekutywa Agencji Żydowskiej wezwała dziś telegraficznie delegację palestyńską, aby kilku jej członków z Brindisi udało się drogą lotnicza do Londynu, gdyż ich nieobecność spowodować może opóźnienie rokowań z delegacją żydowską. Aczkolwiek rokowania będą poufne, mowa premiera Chamberlaina podana będzie prasie niezwłocznie po jej wygłoszeniu.

Rabin Blau odbył dziś narade z biskupem Jerozolimy, przebywającym obecnie w Londynie. Narada odnosiła się do rokowań palestyńskich. Rozmowa odbyła się z inicjatwy biskupa.

Londyn, 6 lutego.

Cała prasa londyńska poświeca dziś artykuły wstępne rokowaniom palestyńskim z Arabami i Żydami. „Times“ w artykule wstępnym oskarża rząd o

NIESŁUSZNĄ POLITYKE W PALESTYNIE.

Szczególnie ostre zarzuty pismo wytacza Foreign Office'owi, który faktycznie udaremnił plan podziału, zdaniem „Times“, najlepszego i rokującego największe nadzieje rozwiązania problemu. Pismo przytacza ciekawe szczegóły tej sprawy. Eden, jako minister spraw zagranicznych, był zwolennikiem planu podziału, uległ jednak sugestiom swych doradców, którzy sprzeciwiali się planowi podziału. Zdaniem „Times“, widoki rokowań londyńskich nie sa świetne. Trudno uwierzyć, że dadza konkretne rezultaty. Jak sądzą, delegacje arabskie energicznie zwalczać będą syjinizm polityczny, dążąc do jego całkowitej likwidacji. Będą też usiłowały wpłynąć na całkowite

WSTRZYMANIE IMIGRACJI ŻYDOWSKIEJ.

Z innych kół informują o projekcie wstrzymania imogracji żydowskiej na na okres 5 lat.

Londyn, 6 lutego.

(PAT) Przedstawiciele arabskiej partii obrony narodowej przybyli dzisiaj po południu do Londynu powitani na dworcu Waterloo przez ministra kolonij Mac Donalda.

Londyn, 6 lutego.

(PAT) Z kół arabskiego komitetu naczelnego korespondent PAT dowiaduje się, że memoriał arabski formułujący stanowisko Arabów palestyńskich, który przedstawiony zostanie rzadowi brytyjskiemu w toku jutrzejszego pierwszego posiedzenia konferencji „okragłego stołu“ wysunie następujące punkty: — 1) uznanie całkowitej niepodległości Palestyny, 2) **ZASTĄPIENIE MANDATU TRAKTATEM BRYTYJSKO - PALESTYŃSKIM,** 3) zniesienie deklaracji Balfoura, 4) natychmiastowe zaprzestanie wszelkiej imigracji Żydów do Palestyny i sprzedaży Żydom ziemi.

Sprawa federacji również rozważana była przez naczelny komitet arabski, ale uznano, że do realizacji przystąpić będzie można dopiero wtedy, gdy W. Brytania przyjmie zasadę ułożenia stosunków z Arabami na podstawie specjalnego traktatu brytyjsko-palestyńskiego.

Trzydniowy strajk Arabów w Palestynie

Nowe starcia z terorystami

Jerozolima, 6 lutego.

Arabowie proklamowali dziś trzydniowy strajk protestacyjny, który ma objąć Jerozolimę i inne miasta.

Gaffir Fiszel Hochberger został lekko ranny w czasie ostrzeliwania przez terorystów arbskich samochodu żydowskiego na granicy syryjsko - palestyńskiej niedaleko Kefar-Brun. Strzały padły ze strony syryskiej.

***

Jerozolima, 6 lutego.

(PAT) W ciągu ubiegłej nocy doszło w Palestynie do szeregu nowych zajść. Na drogach Jaffa — Jerozolima i Nablus —Jerozolima ostrzeliwano brytyjskie patrole. W chwili, gdy wojski i policja wkroczyły do wsi arabskiej Ouabutuja w okręgu Samarii, oddano do nich z jednego z domów szereg strzałów. Wywiązała się walka, w której zginęło dwóch Arabów. Podczas przeszukiwania wsi Shuoba aresztowano 20 osób. Urzędowo donoszą, że palestyński posterunek pograniczny ostrzeliwany był ubiegłej nocy z obszaru syryjskiego, przyczym zabity został żydowski policjant pomocniczy.

Niemcy grożą!

Dajcie nam surowców i kolonii,

inaczej może dojść do wojny—woła prasa niemiecka

BERLIN, 6 lutego.

(PAT) Znamienny artykuł, poświęcony programowi zewnętrznemu Rzeszy i walce o surowce, jak i kolonie, ukazał się w „Frankfurter Ztg.“. Wielka Rzesza — pisze dziennik — pragnie szczęśliwego życia w dobrobycie i pokoju. Do osiągnięcia celu POTRZEBNE SĄ JEJ JEDNAK ŚRODKI DO ŻYCIA, SUROWCE, PRZESTRZEŃ KOLONIALNA, RÓWNOUPRAWNIENIA GOSPODARCZE. Świat myli się — stwierdza pismo — sądząc, iż Rzesza pragnie cel ten, a zwłaszcza swoje dawne kolonie uzyskać na drodze wojny. Nie jest to i nie może być zamiarem Rzeszy. Jasne jest jednak, iż praca pokojowa staje się nadal niemożliwa, gdyż odmawia się wielkiemu narodowi dostępu do tych rzeczy, uniemożliwia się pokrycie przywozu przez eksport. STWARZA TO ZATARGI I NIEPOKÓJ. STAN TEN NIE OZNACZA JESZCZE WOJNY.

MOŻE JEDNAK DO WOJNY DOPROWADZIĆ.

Rząd niemiecki — pisze „Frankfurter Ztg.“ — nie myśli o postawieniu konkretnych propozycyj do rozwiązania problemu kolonialnego. Nie chodzi o to, co należy uczynić z jakimś kawałkiem ziemi, chodzi raczej o rozwiązanie całokształtu zagadnienia dostępu do rynków zbytu i podziału bogactw i możliwości.

Długi pokój, o którym mówił Adolf Hitler w Reichstagu, zapewniony będzie wówczas, gdy uwzględnione będą uzasadnione żądania.

Porozumienie wśród Ukraińców

„Undo“ pogodziło się z zespołem „Diła“

Lwów. 6 lutego.

We Lwowie odbywały sie obrady centralnego Komitetu Undo, w wyniku których doszło do porozumienia między dotychczasowym kierownictwem Undo, na czele którego stoi wicemarszałek Mudryj, a opozycją kierowaną przez zespół Diła.

W ukraińskich kołach politycznych ocenia się znaczenie tego porozumienia jako fakt zniknięcia w sposób oficjalny i formalny dotychczasowej opozycji.

Porozumienie to — jak twierdzą — jest niewątpliwie zwycięstwem wicemarszałka Mudryja. Trudności pewne nastręczyć może jedynie stanowisko Frontu Narodowej Jedności, czyli t. zw. grupa Palijewa, która odnosi sie do tej sprawy negatywnie.

Projekt podatku kawalerskiego

Warszawa, 6 lutego.

Towarzystwo Eugeniczne przygotowuje memoriał do rządu, dotyczący polityki populacyjnej. Wśród środów zaradczych przeciwko spadkowi liczby urodzeń, figuruje projekt wprowadzenia specjalnego podatku kawalerskiego, któremu podlegaliby mężczyźni w wieku powyżej 25 lat, którzy nie wstapili jeszcze w związki małżeńskie.

Admirał Darlan

powrócił z Afryki

Paryż, 6 lutego.

(PAT) Szef sztabu generalnego marynarki wiceadmirał Darlan powrócił dziś do Cannes z podróży inspekcyjnej u wybrzeży afrykańskich.

Likwidacja konfliktu min. Kwiatkowskiego z płk. Wendą

nastąpi na posiedzeniu O.Z.N. w dniu 9 b.m.

Warszawa, 6 lutego.

W kołach parlamentarnych panuje na ogół przekonanie, iż na plenarnym posiedzeniu Koła Parlamentarnego OZN, które zwołane zostało na dzień 9 bm., to jest w czwartek — nastapi całkowita już urzędowa likwidacja, słynnego w swoim czasie konfliktu między posł. płk. Wendą z OZN, a ministrem skarbu Kwiatkowskim.

W kołach parlamentarnych przewidują, iż sprawa ta poruszona będzie przez gen. Skwarczyńskiego w jego przemówieniu.

Dwudziestolecie parlamentu polskiego

Na uroczyste posiedzenie przybędą P. Prezydent Rzplitej i Marszałek Śmigły-Rydz

Warszawa, 6 lutego.

Zwołane na piątek dnia 10 bm. na godz. 11-tą rano plenarne posiedzenie sejmu, celem uczczenia 20-ej rocznicy powstania parlamentu polskiego będzie nosiło charakter nader uroczysty.

Na posiedzenie przybedzie Pan Prezydent R. P. oraz Marszalek Śmigły Rydz.

Biuro sejmu, w zawiadomieniach rozesłanych posłom o zwołaniu posiedzenia podkreśliło uroczysty charakter posiedzenia, prosząc by posłowie przybyli nań w żakietach lub ewentualnie w czarnych garniturach.

Ani jeden Żyd

nie został wpisany na listę nowych adwokatów

Warszawa, 6 lutego.

Uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej o wpisie nowych członków palestry przy przyjęciu nowych aplikantów adwokackich, objęła wyłącznie kandydatów Polaków.

Niezależnie od 67 nowych adwokatów, na listę palestry wpisanych będzie 22 aplikantów adwokackich. z których 5 na terenie apelacji warszawskiej. Nie ma wśród nich ani jednego Żyda.

Grupa uczonych polskich jedzie do Abisynii

w celu walki z tyfusem

Warszawa, 6 lutego.

Wczoraj wyjechała do Włoch grupa polskich uczonych z prof. Uniwersytetu Lwowskiego Weiglem na czele. zaproszona przez rząd włoski dla zwalczenia tyfusu plamistego w Abisynii.

W Abisynii, gdzie udadza się prof. Weigel oraz jego asystenci samolotem oddane zostaną do ich dyspozycji laboratoria naukowe.

Jutro wybory prezydenta m. Łodzi

Pierwsze dwa posiedzenia nowej rady miejskiej.— Zebrania frakcyj radzieckich. Wszystkie ugrupowania ustaliły już swoją taktykę

Jak się zachowa nowy parlament miejski?

Niespodziewane zwołanie w krótkim, gdyż zaledwie trzydniowym, terminie pierwszego posiedzenia nowej rady miejskiej, wywołało duże poruszenie, przedewszystkim w kołach zainteresowanych — t. j. w tych ugrupowaniach politycznych, które mają swych przedstawicieli w nowej radzie miejskiej. Dotychczas bowiem działo się w ten sposób, że od chwili uprawomocnienia się wyborów do czasu zwołania nowej rady, upływało conajmniej 10—14 dni. Poszczególne ugrupowania i frakcje radzieckie miały za tym dość czasu, by odpowiednio się przygotować, omówić taktykę, ustalić kandydatury, wyłonić prezydia i t. d. Trzy dni—to na to wszystko okres bardzo krótki.

Zebrania frakcyjne radnych

To też w łódzkich kołach politycznych zapanowało gorączkowe ożywienie. Na dzień wczorajszy zwołane zostały posiedzenia frakcyj radzieckich łącznie z prezydiami ugrupowań politycznych. Wczoraj już odbyły się

KONFERENCJE W OKR. PPS ORAZ POSIEDZENIA FRAKCYJ RADZIECKICH OZN I STRONNICTWA NARODOWEGO.

Konferencje w organizacji PPS nie zostały jeszcze wczoraj zakończone. Większość socjalistyczna w radzie miejskiej musi bowiem ustalić kandydatury na stanowiska wiceprezydentów miasta a to jest zależne nie tylko od łódzkiej organizacji PPS i klasowych związków zawodowych, lecz także od desygnowanego na stanowisko prezydenta miasta, b. posła Jana Kwapińskiego, który zapewne zgłosi także swoje w tej mierze dezyderaty. W związku z tym, jak się dowiadujemy, dziś rano udaje się do Warszawy delegacja PPS, która odbędzie z p. Kwapińskim szczegółową konferencję na temat zarówno kandydatur wiceprezydentów jak i taktyki frakcji socjalistycznej na pierwszych posiedzeniach rady. Nie jest wykluczone, że

P. KWAPIŃSKI PRZYBĘDZIE W CHARAKTERZE GOŚCIA NA ŚRODOWE POSIEDZENIE RADY,

by zapoznał się z ogólną sytuacją i atmosferą, panującą w nowym parlamencie miejskim. Dziś wieczorem natomiast odbędzie się ostateczne posiedzenie prezydiów OKR. PPS i klasowych związków zawodowych oraz radnych socjalistycznych, na którym zapadną już definitywne uchwały. Ustalone będą także kandydatury na stanowiska ławników magistratu oraz wybrane prezydium frakcji socjalistycznej.

Frakcja OZN odbyła konferencję wczoraj po poł. Uchwały podjęte na posiedzeniu trzymane są narazie w tajemnicy, jak również nie ujawnione zostały narazie nazwiska ewentualnych dwóch kandydatów na stanowiska ławników magistratu.

W godzinach wieczornych odbyło się

POSIEDZENIE RADNYCH STRONNICTWA NARODOWEGO

wespół z prezydium zarządu tego stronnictwa. Przewodniczacym frakcji został adw. Szwajdler. Nazwiska kandydatów na dwa stanowiska ławników magistratu trzymane są w tajemnicy, jak również nieujawnione zostały uchwały o taktyce, jaką zastosuje frakcja „narodowa" w radzie miejskiej.

Wieczorem odbyły się również

POSIEDZENIA FRAKCYJ ŻYDOWSKICH,

syjonistycznej i „Agudy". Na posiedzeniach tych postanowiono nie łączyć się we wspólną frakcję radziecką. Ciekawym szczegółem jest, że mimo, iż z list syjonistycznych przeszło trzech radnych — frakcja syjonistyczna liczyć będzie tylko dwuch członków — adw. Sztraucha i dr. Krausza, reprezentujących ogólną organizację syjonistyczną. Natomiast trzeci radny, dr. Tartakower, postanowił do frakcji syjonistycznej nie wstępować. Należy on bowiem do organizacji syjonistów-socjalistów „Hitachdut". Dr. Tartakower starać się będzie przeto o nawiązanie kontaktu z większością socjalistyczną w radzie miejskiej.

Jeśli chodzi o Niemców — niemiecka frakcja radziecka odbędzie swe posiedzenie dopiero w dniu dzisiejszym.

Szybko i sprawnie

Dowiadujemy się, że badanie protestów przez wydział samorządowy urzędu wojewódzkiego zakończone zostało już w środę. Posiedzenie wydziału wojewódzkiego odbyło się w piątek, dnia 3 b. m. o godz. 10 rano. Wydział wojewódzki, po zbadaniu protestów, uznał, że motywy w nich zawarte nie dają podstaw do unieważnienia wyborów w poszczególnych okręgach, gdyż spostrzeżone mankamenty nie miały żadnego wpływu na wynik wyborów. Opinia wydziału wojewódzkiego przedłożona została p. wojewodzie Józewskiemu, który ją zaakceptował i podpisał wniosek o odrzucenie protestów. Tym samym wybory do rady miejskiej uprawomocniły się.

Ponieważ w międzyczasie zarząd miejski kilkakrotnie wskazywał na konieczność przystąpienia do prac budżetowych ze względu na bardzo spóźnioną porę, ponieważ na skutek opinii władz nadzorczych budżet nie został przekazany do rozpatrzenia tymczasowej radzie miejskiej t. zw. radzie przybocznej, p. wojewoda uznał, że należy wobec załatwienia wszystkich formalności, radę zwołać w najkrótszym czasie. Ustawa mówi o tym, że radni powinni być zawiadomieni o posiedzeniu na trzy dni naprzód — taki też termin ustalił p. wojewoda dla zwołania rady miejskiej.

Obecnie więc rada miejska, po załatwieniu czynności wstępnych, związanych z wyborem nowego zarządu miejskiego, będzie mogła szybko przystąpić do prac nad budżetem miasta.

W związku z uprawomocnieniem się wyborów do rady miejskiej, automatycznie rozwiązana została tymczasowa rada miejska t. zw. rada przyboczna. Jak nas informują, specjalny reskrypt rozwiązujący radę przyboczną nie będzie wydany. Jedynie zarząd miejski wystosuje pisma do b. członków rady przybocznej, zawiadamiające ich, że wobec powołania nowej rady miejskiej nie będą oni więcej pełnili swych obowiązków i zawierające podziękowanie prezydenta miasta Godlewskiego za dotychczasową współpracę.

Zmiany w sali posiedzeń

Przygotowania techniczne do pierwszego posiedzenia rady miejskiej już zostały poczynione. Ponieważ liczba radnych jest obecnie większa o 12, dostawiono cztery stoliki trzyosobowe. Dolna galeria została całkowicie zlikwidowana, z jednej strony ze względu na szczupłość miejsca, a z drugiej — ze względów porządkowych. Chodzi o to, by publiczność nie miała bezpośredniego kontaktu z salą obrad.

Dla publiczności przeznaczona będzie tylko galeria na pierwszym piętrze, mogąca pomieścić maksimum do 100 osób. Wydział prezydialny magistratu nie będzie wydawał wogóle kart wstępu na galerię, pozostawiając tę czynność frakcjom radzieckim. Przed każdym posiedzeniem przewodniczący frakcyj otrzymywać będą tyle kart wstępu dla publiczności na galerię, ilu członków liczy dana frakcja. W ten sposób, pod względem swych sympatyj i upodobań

GALERIA BĘDZIE LICZEBNIE ODPOWIADAŁA SKŁADOWI RADY MIEJSKIEJ.

Wczoraj już wydział prezydialny wydał frakcjom radzieckim 84 karty wstępu.

Na dole pod balkonem t. j. pod górną galerią, gdzie mieściła się galeria parterowa, z jednej strony urządzona będzie dodatkowa loża prasowa, a z drugiej — zarezerwowanych będzie

KILKA KRZESEŁ DLA HONOROWYCH GOŚCI.

Pierwszym gościem honorowym, który zgłosił się wczoraj po kartę wstępu, był przewodniczący głównej komisji wyborczej, wiceprezes sądu okręgowego, p. Lucjan Żychliński. Oświadczył mianowicie, że przyczynił się do powołania tej rady miejskiej swą pracą w głównej komisji i z tego względu pragnął by przyjrzeć się, jak też ta rada miejska będzie się zachowywała i pracowała.

Po za tym miejsca dla gości honorowych będą mogli zajmować przedstawiciele władz państwowych i t. d.

Miejsca dla radnych

Duże trudności wywołuje sprawa należytego rozmieszczenia radnych na sali obrad. Chodzi o to, by możliwie wszystkie frakcje były skupione i by radni z jednej frakcji nie siedzieli pomiędzy radnymi innej frakcji. Z drugiej strony poszczególne frakcje pragną otrzymać jaknajwięcej t. zw. „okienek" t. j. miejsc w pierwszym rzędzie, albowiem z tych miejsc najwygodniej jest zgłaszać wnioski nagłe, interpelacje, zapytania i t. d.

Przyjęto jako podstawę, że do pierwszego miejsca w pierwszym rzędzie pretendować będą mogły tylko takie grupy czy to jednolite czy zblokowane, które posiadają minimum 7 radnych. Koncepcja porządkowa wydziału prezydialnego idzie w tym kierunku, by sześć rzędów z lewej strony wraz z „okienkami" otrzymali radni socjalistyczni, trzy rzędy pośrodku — radni z OZN i trzy rzędy z prawej strony — radni Stronnictwa Narodowego. 11 miejsc w trzech rzędach za radnymi z OZN zajęliby radni mniejszościowi t. j. radni żydowscy i niemieccy.

Oczywiście, jest to tylko propozycja zarządu miejskiego. Na środę zaproszeni zostali do wydziału prezydialnego przedstawiciele wszystkich frakcyj radzieckich, którzy będą mogli, w drodze wzajemnego porozumienia, zmienić propozycję magistratu i ustalić własny porządek rozmieszczenia radnych.

Podkreślić należy, że nie jest to sprawa błaha. W roku 1936 radni żydowscy musieli siedzieć przy wspólnych stołach z radnymi endeckimi, co powodowało ciągłe starcia i awantury.

Pierwsze dwa posiedzenia

Jak już donosiliśmy, w środę odbędą się dwa posiedzenia. Pierwsze, które wyznaczono na godz. 7 wiecz. poświęcone jest sprawom określenia ilości stanowisk wiceprezydenckich i określenia wysokości poborów dla prezydium miasta i diet dla ławników. Na tym posiedzeniu przewodniczy, z urzędu przełożony gminy t. j. prez. Godlewski.

Drugie posiedzenie, które wyznaczone zostało na godz. 8 wiecz. poświęcone jest wyborom prezydenta miasta, wice prezydentów i ławników. Na tym posiedzeniu przewodniczy jeden z radnych wybrany zwykłą większością głosów.

Ponieważ praktyka lat ubiegłych wykazała, że pierwsze posiedzenie nie trwa dłużej niż 45 minut — pomiędzy jednym posiedzeniem a drugim będzie 15-minutowa przerwa.

Na drugim posiedzeniu wyborczym

NIE WOLNO ZGŁASZAĆ ŻADNYCH OŚWIADCZEŃ,

wygłaszać przemówień, zgłaszać wniosków i t. d. Natomiast na pierwszym posiedzeniu wolno na wstępie wygłosić przedstawicielom frakcyj krótkie oświadczenia oczywiście na temat, związany z porządkiem dziennym.

Jak się dowiadujemy, radni endeccy postanowili na wczorajszym posiedzeniu, iż przedstawiciel ich wygłosi PRZEMÓWIENIE KU CZCI Ś. P. ROMANA DMOWSKIEGO i wezwie radę miejską do uczczenia jego pamięci, jak również zapowie zgłoszenie wniosku o przemianowanie jednej z ulic na ulicę im. Romana Dmowskiego.

Jaki to wywoła efekt i jaką reakcję ze strony socjalistów — stanowi przedmiot powszechnego zainteresowania.

Nie wiadomo też, czy frakcja endecka zgłosi, podobnie jak to miało miejsce w roku 1936, demonstracyjne kandydatury na stanowiska prezydenta i wiceprezydentów. Zaznaczyć należy, że

DLA ZGŁOSZENIA KANDYDATURY POTRZEBA 18 PODPISÓW,

a tylu właśnie głosami rozporządza frakcja „narodowa".

Wszyscy zresztą zdają sobie sprawę, że od taktyki, jaką zastosuje frakcja „narodowa" będzie zależało, czy posiedzenia rady odbywać się będą w atmosferze spokoju i powagi.

Wybory prezydenta i wiceprezydentów

Wybory prezydenta i wiceprezydentów miasta są tajne. W zgłoszeniach kandydatur muszą być uwidocznione: imię i nazwisko kandydata, wiek i miejsce jego zamieszkania. Dołączona nadto musi być deklaracja pisemna kandydata, iż zgadza się na wysunięcie jego kandydatury.

Wybory dokonywane są, jak już donosiliśmy, zwykłą większością głosow. Ponieważ łódzka rada miejska liczy 84 członków, dla wyboru prezydenta i wiceprezydentów potrzeba minimum 43 głosy.

Wybory ławników są proporcjonalne. Listę kandydatów na ławników może zgłosić każda grupa radnych, składająca się z 9 członków. Listy otrzymują kolejne numery i głosuje się kartkami na numery.

W kolegium magistratu t. j. w kolegium ławników, reprezentowane będą PPS., OZN., Stronnictwo Narodowe i Bund.

Po posiedzeniu protokuł wyborczy zostaje przesłany natychmiast do urzędu wojewódzkiego, który z kolei, z własną opinią, przekazuje go do ministerstwa spraw wewnętrznych. Wybór prezydenta i wiceprezydentów miasta musi być zatwierdzony przez ministerstwo spraw wewnętrznych, które może, w myśl ustawy, zatwierdzić kandydatów odrazu na 10 lat t. j. okres całej kadencji lub tylko na 1 rok tytułem próby. Natomiast wybór ławników nie podlega zatwierdzeniu władz nadzorczych. Ławnicy urzędują pięć lat, a rozpoczynają swe urzędowanie od chwili decyzji mini

(Dokończenie na str. 6-ej).

Jutro wybory prezydenta m. Łodzi

(Dokończenie)

sterstwa odnośnie prezydium magistratu.

***

Punkt porządku dziennego pierwszego posiedzenia rady miejskiej, dotyczący ustalenia liczby wiceprezydentów, nie nastręczy żadnych niespodzianek. PPS powzięła już w tej mierze uchwałę. Wychodząc z założenia, że dawniej ławnicy pracowali czynnie w magistracie, a obecnie biorą udział tylko w posiedzeniach kolegjum i rady miejskiej, postanowili socjaliści powołać trzech wiceprezydentów dla roztoczenia większej kontroli nad całokształtem prac wszystkich agend zarządu miejskiego.

Kto zostanie wysunięty na stanowiska wiceprezydentów — w tej chwili jeszcze niewiadomo. Donosiliśmy wyżej, że sprawa ta będzie tematem konferencji z p. Kwapińskim w dniu dzisiejszym. Na razie jedyna tylko kandydatura nie budzi żadnych wątpliwości, mianowicie kandydatura sekretarza generalnego klasowego związku włókniarzy, p. Adama Walczaka.

Dziś wieczorem sprawa ta będzie definitywnie rozstrzygnięta. (s)

Luty **7** Wtorek

Dziś Romualda, Ryszarda
Jutro Jana z Matty

Wschód słońca	7.06
Zachód słońca	16.32
Wschód księżyca	21.43
Zachód księżyca	8.30
Długość dnia	9.15
Przybyło dnia	1.45

Krótkie wiadomości

STYPENDIA AKADEMICKIE przyznaje zarząd miejski niezamożnym studentom-łodzianom, odznaczającym się szczególną pilnością. Ogółem istnieje 6 stypendiów miejskich: im. Prezydenta Narutowicza na pamiątkę uchwalenia Konstytucji 17 marca 1921 roku, dla upamiętnienia 10-ej rocznicy odzyskania Niepodległości, im. Bolesława Limanowskiego, im. Bronisława Pierackiego i im gen. Orlicz-Dreszera.

***

PRZEJĘCIE PRZEZ MIASTO DARU zmarłego przemysłowca łódzkiego ś. p. Karola Eiserta, nastąpiło w dniu wczorajszym. Cenne zbiory obrazów najprzedniejszych mistrzów umieszczone zostały w Muzeum Historii i Sztuki im. Bartoszewiczów. Obrazy te niebawem będą udostępnione szerszej publiczności.

***

1 PRZYPADEK DURU PLAMISTEGO zanotowano w Łodzi. W związku z tym władze zdrowotne podjęły odpowiednie kroki zaradcze. — Prócz tego zanotowano 5 zachorowań na dur brzuszny, 10 na płonicę, 9 na błonicę, 3 na odrę, 4 na różę, 3 na krztusiec, 7 zakażeń połogowych, 18 zachorowań i 18 zgonów na gruźlicę, oraz 10 zachorowań na jaglicę.

***

POMOST NAD TOREM KOLEJOWYM na ulicy Srebrzyńskiej będzie ustawiony wiosną b. r. Jak już donosiliśmy, konstrukcja żelazna pomostu zamówiona została w hutach w Trzyńcu na Zaolziu, dostarczona będzie jednak dopiero wczesną wiosną. Po ustawieniu go, mieszkańcy Polesia Konstantynowskiego otrzymają bezpieczne przejście nad torem kolejowym.

***

BUDOWA PRALNI dla osiedla mieszkaniowego im. Montwiłła-Mireckiego rozpoczęta będzie wiosną b. r. kosztem 45.000 zł. Drugi budynek pralni wzniesiony będzie w roku przyszłym. W ten sposób spełnione zostają postulaty, wysuwane w tej mierze przez mieszkańców kolonii mieszkaniowej.

***

45.951 RADIOABONENTÓW liczy obecnie Łódź. W ciągu stycznia nastąpił bardzo poważny wzrost liczby radioabonentów w naszym mieście. Na dzień 1 stycznia zarejestrowanych było 44.694 przybyło w ciągu stycznia 1848, ubyło 591. Przyrost wynosi zatym 1257 osób.

Osobiste

Mgr. Wł. Gołębiowski, asystent W.W.P. w Łodzi, dekretem kapituły Krzyża Niepodległości został odznaczony Medalem Niepodległości.

Zatarg w przemyśle kotonowym

będzie zlikwidowany drogą przymusowego rozjemstwa.—Nowe umowy zbiorowe

W dniu wczorajszym uruchomiony został **obwodowy inspekorat pracy w Pabianicach.** Wprawdzie był on prowizorycznie czynny już od kilku tygodni, jednakże wszystkie sprawy bieżące załatwiali inspektorzy pracy łódzcy, dojeżdżający do Pabianic. Wczoraj objął tę placówkę **inż. Hewryk.** Zasięg działalności obwodowego inspektoratu pracy w Pabianicach obejmuje **powiaty łaski, sieradzki i wieluński.**

* * *

Jak już donosiliśmy, pertraktacje o zawarcie nowego układu zbiorowego w przemyśle pończoszniczo - kotonowym nie dały pozytywnego wyniku. W związku z tym organizacje zawodowe robotnicze zapowiedziały strajk, **o ile do 20 bm. układ nie będzie podpisany.**

Wobec dużej rozbieżności zdań i nieustępliwego stanowiska stron było z góry do przewidzenia, że porozumienie nie zostanie osiągnięte nawet do 20 b. m. Z tych względów okręgowy inspektor pracy wystąpił z wnioskiem **o powołanie specjalnej komisji rozjemczej, która rozstrzygnie spór w drodze arbitrażu przymusowego.** Komisja rozjemcza powołana będzie przez ministerstwo opieki społecznej w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i ministerstwem sprawiedliwości.

* * *

Wczoraj odbyła się w inspektoracie pracy konferencja, na której **podpisano nowy układ zbiorowy dla przemysłu pończoszniczego,** produkującego na t. zw. maszynach okrągłych. Układ został zawarty na dotychczasowych warunkach do dnia 1 lutego 1940 roku.

* * *

W Zgierzu podpisany został **układ zbiorowy dla tkalni zarobkowych.** Dzięki temu uniknęło się redukcii około 1000 tkaczy. (i).

Konferencja dyrektorów szkół średnich

miasta Łodzi i okręgu odbyła się wczoraj. — Wygłoszono szereg referatów

Wczoraj odbyła się w gmachu gimnazjum państwowego **im. Szczanieckiej** przy ul. Pomorskiej 16 doroczna **konferencja dyrektorów szkół średnich Łodzi i okręgu łódzkiego.** Na konferencję przybyli z kuratorium szkolnego kurator Ambroziewicz, nacz. Tatomir i wizytatorzy Zapolski i Olszewska.

Obrady dotyczyły usprawnienia programu nauczania w szkołach średnich oraz kwestii biblioteki i udostępnienia podręczników, zarówno dla nauczycielstwa jak i młodzieży szkolnej.

W godzinach popołudniowych **wygłoszono szereg referatów,** z których zwłaszcza zainteresowanie wzbudził referat na temat **„Kwestia wpływu środowiska na młodzież“,** wygłoszony przez dyr. Marczyńskiego.

Na zakończenie uchwalono szereg dezyderatów w sprawie programów nauczania w szkołach średnich. (i).

Cała rodzina wymordowana

Bandyci ułożyli na słomie trzy trupy i podpalili. — Czwartej ofierze odcięli głowę

Skole, 6 lutego

We wsi Kalina obok Sławska dokonano **potwornej zbrodni wymordowania całej rodziny.**

Do mieszkańca tej wsi, sklepikarza Rotenberga zapukali koło północy jacyś osobnicy. Kupiec otworzył i zapytał czego sobie życzą. Na odpowiedź, że proszą o sprzedaż wiktuałów. Rotenberg, nie podejrzewając nic złego, **wpuścił nieznajomych.**

Dostawszy się do środka, bandyci zabrali się z zimną krwią do mordowania całej rodziny, **składającej się z czworga osób.** Bestialscy zbrodniarze najpierw przecinali swym ofiarom gardła, a później odcinali im głowy. Zgładzili w ten sposób Rotenberga, następnie jego 30-letnią żonę i 27-letnią córkę z pierwszego małżeństwa. 15-letni syn zdołał początkowo wymknąć się, lecz zbrodniarze dopadli go i ucięli mu głowę, wrzucając zwłoki do worka z mąką.

Pozostałe zwłoki ofiar bandyci ułożyli na słomie, którą wyciągnęli z łóżek i podpalili.

Nad ranem przechodzący obok domu Rotenberga jakiś robotnik zauważył dym, wydobywający się z mieszkania. Zaalarmował sąsiadów, którzy ugasili ogień i wydobyli napół zwęglone zwłoki Rotenbergów.

Władze wdrożyły energiczny pościg za ohydnymi mordercami.

Za obrazę Narodu Polskiego

sąd skazał Milewską na 7 miesięcy więzienia

Bezdomna i bezrobotna **Gitla Milewska,** obarczona dzieckiem, nie mogąc znaleźć pracy jako służąca, zabiegała w wydziale opieki Zarządu Miasta **o zasiłek dla dziecka.** Z ust odpowiedniego urzędnika dowiedziała się w dniu 12 listopada Milewska, że **dziecku przyznano 10 złotych miesięcznie,** lecz że sumy nie otrzyma na rękę matka, a jedynie **opiekun, którego winna petentka wskazać.**

Milewską to zastrzeżenie zdenerwowało w najwyższym stopniu. **Zwymyślała urzędnika, obraziła jeszcze jedną, interweniującą urzędniczkę, wypowiedziała słowa obrażające Naród Polski i wreszcie w ataku nerwowym padła.**

Wczoraj 40-letnia Gitla Milewska odpowiadała przed sądem okręgowym.

Oskarżona tłumaczyła się, że nic nie pamięta. Cierpi na takie ataki, jak ów w wydziale opieki i nigdy nie przypomina sobie, co wtedy mówi, a raczej krzyczy.

Sąd skazał Milewską na 7 miesięcy więzienia. (i)

Echa śmiertelnego zderzenia

auta z rowerem na ul. Głównej.—Sąd powołał dodatkowych świadków

W dniu 7-go czerwca r. ub. na ulicy Głównej, stanowiącej odcinek szosy warszawskiej, wydarzył się tragiczny wypadek.

Ulicą jechał **samochód półciężarowy,** gdy z bocznej uliczki wyłonił się nagle kolarz — 17-letni Zdzisław Kopczyński. Szofer już wozu zatrzymać nie zdołał. **Chłopiec wraz z rowerem dostał się pod koła, a samochód wlókł go przez kilka metrów.** Wydobyto denata strasznie okaleczonego. **Nieszczęśliwy zmarł wkrótce na skutek złamania podstawy czaszki.**

Szofer samochodu — Antoni Rojewski, odpowiadał wczoraj w związku z tym wypadkiem przed sądem okręgowym, oskarżony **o nieumyślne spowodowanie śmierci.**

Rozprawie przewodniczył sędzia Merson. Oskarżał prok. Lipiński, bronił adw. Sieradzki, powództwo cywilne w imieniu rodziny denata wnosił adw. Brzeziński.

Oskarżony szofer do winy się nie przyznał i wyjaśnił, że winę ponosił sam nieletni denat, który wjechał na odcinek miejski szosy, bez sygnałów i zbyt szybko.

Obrona powołała dodatkowych świadków **i sąd na jej wniosek sprawę odroczył.** (l)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: L. Steckel (Limanowskiego 37), Sz. Jankielewicz (Stary Rynek 9), T. Stanielewicz (Pomorska ...), A. Borkowski (Zawadzka 45), B. Głuchowski (Narutowicza 6), St. Hamburg i S-ka (Główna ...), L. Pawłowski (Piotrkowska 307).

Nieście pomoc najbiedniejszym

Konferencja palestyńska w Londynie

Na marginesie rozpoczynających się dziś pertraktacyj arabsko-żydowsko-angielskich

Rokowania trzech zainteresowanych stron w kwestii palestyńskiej, które rozpoczynają się dziś w Londynie, nie zdają się wywoływać zbytniego optymizmu rządu angielskiego, ani innych kół politycznych. Sfery dobrze poinformowane wątpią nawet, czy rokowania, prowadzone przez rząd angielski oddzielnie z Żydami i Arabami, osiągną fazę, w której trzej partnerzy zasiądą do „okrągłego stołu" dla omówienia wytworzonej sytuacji i poczynienia wysiłków w kierunku wynalezienia na drodze pokojowej możliwości współżycia w Palestynie.

Postulaty Żydów i Arabów, w myśl ogłoszonych już deklaracji, są tak rozbieżne, iż kompromis wydaje się niemożliwy. Żydzi, reprezentowani przez Agencję Żydowską, żądają utrzymania mandatu palestyńskiego i zasad deklaracji Balfoura. Z drugiej strony, na konferencji arabskiej w Kairze przedstawiciele niepodległych państw arabskich po długich dopiero targach wymogli na delegatach muftiego Jerozolimy wyrzeczenie się ich zasadniczych postulatów jeszcze przed zdecydowaniem się na udział w konferencjach londyńskich. Mufti domagał się bowiem: 1) unieważnienia deklaracji Balfoura i 2) zawarcia układu między Anglią a „palestyńskim państwem arabskim" wzorem układu Francji z obu republikami syryjskimi.

Biorąc pod uwagę tak wzajemnie wykluczające się postulaty strony żydowskiej i arabskiej wątpić można, czy sformułowanie kompromisu nie będzie zadaniem, przerastającym możliwości nawet tak zdolnego i wytrawnego mediatora, jakim jest Malcolm MacDonald. Obecność przedstawicieli państw arabskich jest faktem, mogącym silnie zaważyć na przebiegu rokowań. Niepodległe państwa arabskie pragną zakończenia konfliktu palestyńskiego i teroru, który wywołuje szkodliwe oddźwięki w tych krajach. Wpływ państw arabskich na arabską ludność Palestyny jest dość znaczny, i dlatego też wspólne dążenie tych państw do kompromisu nie może być zlekceważone przez muftiego.

Pięć projektów

Konferencjom przedstawionych będzie pięć opracowanych w ostatnich latach projektów rozwiązania problemu Palestyny, dokoła których koncentrowała się dysusja publiczna. Konferencje rozpatrzą prawdopodobnie wszystkie te projekty.

Pierwszy jest plan dyrektora Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie, dr. I. L. Magnesa, którego zdaniem Żydzi winni zrzec się aspiracji politycznych w Palestynie i zadowolić się utworzeniem tam

ŻYDOWSKIEGO OŚRODKA KULTURALNEGO.

Plan przewiduje zmiany w mandacie i 10-letni układ żydowsko-arabski w sprawie regulacji imigracji żydowskiej. Nadto mają być opracowane wytyczne porozumienia między obu narodami. Odpowiedzialni przywódcy arabscy nigdy jednak nie oświadczyli, że plan dr. Magnesa jest możliwy do przyjęcia.

Stosunek Żydów do tego projektu jest zdecydowanie wrogi.

Były minister spraw zagranicznych Iraku, Tuwfik es-Sweidi, jest autorem drugiego planu, sformułowanego w czasie jego pobytu w Londynie, w październiku ub. roku.

Według nieoficjalnych informacji, plan Tuwfik es-Sweidi jest popierany przez angielskie ministerstwo spraw zagranicznych. Minister Iraku proponuje

UTWORZENIE W PALESTYNIE NIEPODLEGŁEGO PAŃSTWA,

które zawrze układ z Anglią i zagwarantuje prawa obywatelskie i religijne wszystkim lokalnym wspólnotom. Miasta arabskie i żydowskie otrzymają lokalną autonomię w kwestiach kultury i samorządu. Dalsza imigracja żydowska ma być zakazana. W czasie pobytu es-Sweidi w Londynie podawano, że dr. Weizmann po spotkaniu z ministrem iraskim odrzucił jego projekt. Natomiast konferencja arabska w Kairze przyjęła, jak donoszą, plan es-Sweidi za podstawę do dalszych rokowań.

Trzeci projekt, sugerowany w różnych odmianach przez różne koła, przewiduje utworzenie w Palestynie niepodległego państwa arabskiego, które weszłoby w skład

FEDERACJI PAŃSTW ARABSKICH,

obejmującej nadto republiki syryjskie i Transjordanię. Zgodnie z tym projektem Żydzi byliby zobowiązani do zaakceptowania w Palestynie statutu mniejszościowego — wieczystego, lub też na 10 lat. Imigracja żydowska ma być ograniczona do tego stopnia, by obecny stosunek liczebny obu narodów w kraju nie uległ zmianom. Żydzi będą mieli zgodnie z tym planem pewną autonomię. Nadto byłaby umożliwiona, pod odnośnymi gwarancjami, imigracja żydowska do innych krajów arabskich. Rozmiary tej imigracji miałyby być zakreślone w trakcie rokowań.

Lord Samuel, pierwszy Wysoki Komisarz Palestyny, popiera jedną z wytycznych powyższego planu, a mianowicie ustanowienie

PROPORCJI LUDNOŚCI ŻYDOWSKIEJ,

wg. jego sugestji — w stosunku 4:6. Pewna tendencja do przyjęcia koncepcji Samuela daje się zauważyć wśród tych ugrupowań syjonistycznych, które czynią wysiłki w kierunku natychmiastowego rozwiązania pilnego problemu uchodźców. Jak niektórzy sądzą, plan ten — jeżeli zostanie przyjęty przez Arabów — przyczyni się do zakończenia rozruchów w kraju i umożliwi imigrację żydowską, dostateczną dla utrzymania i rozwoju istniejących już instytucji żydowskich. Co najważniejsze jednak, otworzy setkom tysięcy bezdomnych Żydów europejskich nowe terytoria państw arabskich, które dotychczas były dla nich niedostępne.

Na zdecydowaną opozycję napotkała jednak koncepcja ministra iraskiego, względnie lorda Samuela, ze strony tych syjonistów, których celem przewodnim jest

SWORZENIE W PALESTYNIE PAŃSTWA ŻYDOWSKIEGO

i odrodzenie narodu w jego własnym kraju. Duże zastrzeżenia budzi również przypuszczalne ustosunkowanie się Turcji do projektowanej przez es-Sweidi federacji państw arabskich. Najprawdopodobniej Turcja nie zajmie przychylnego stanowiska wobec zjednoczenia arabskiego na Bliskim Wschodzie, co może w znacznej mierze przyczynić się do niepowodzenia całej akcji.

Z kolei konferencje rozpatrzą najpewniej

PLAN PODZIAŁU PALESTYNY.

Został on wprawdzie zdyskwalifikowany, zarówno przez komisję Woodwany, jak i w oświadczeniu rządu angielskiego — oczekuje się jednak, że wypłynie on znowu podczas obrad londyńskich. Być może, pojawi się on raz jeszcze w postaci kantonów, wzglednie podziału na terytoria żydowskie i arabskie pod centralnym zarządem angielskim.

Piątym projektem, propagowanym obecnie w pewnych kołach angielskich, jest

PRZEKSZTAŁCENIE USTROJU MANDATOWEGO W KOLONIALNY.

Zwolennicy tego projektu podkreślają doniosłe znaczenie strategiczne, np. portu w Haifie, dla armii angielskiej. Imigracja żydowska byłaby w tym wypadku prawdopodobnie znacznie ograniczona dla zaspokojenia ekstremistów arabskich.

Horoskopy

Według powszechnego mniemania, konferencje londyńskie rozpoczną się w warunkach nieprzychylnych dla sprawy syjonistycznej. Krytyczna sytuacja międzynarodowa w Europie absorbuje całą uwagę angielskich czynników oficjalnych, które tym więcej

PRAGNĄ ROZWIĄZAĆ PROBLEM PALESTYŃSKI, ZANIM JESZCZE DONIOSŁE WYDARZENIA NAD MORZEM ŚRÓDZIEMNYM PRZEKSZTAŁCĄ OBIEKT DZISIEJSZEGO KONFLIKTU W ŹRÓDŁO NIEBEZPIECZEŃSTW DLA IMPERIUM.

W kołach poinformowanych sądzą, że powodzenie rokowań w wielkiej mierze zależeć będzie od tego, czy przedstawiciele angielscy wykorzystają swe wpływy i wywrą nacisk na inne delegacje. Jeżeli Anglicy ograniczą swój udział wyłącznie do arbitrażu, to nie należy się spodziewać pomyślnych wyników. W wypadku jednak, gdy przedstawiciele rządu angielskiego postanowią użyć swych wpływów po stronie arabskiej — posiłkując się przede wszystkim delegatami niepodległych państw arabskich, — w tej mierze, jak to z pewnością uczynią po stronie żydowskiej, to konferencja może liczyć na pewne sukcesy. Zaś Malcolm MacDonald, który zdobył rozgłos dzięki układom brytyjsko-irlandzkim, zyska też imię „twórcy pokoju w Palestynie". V. M. B.

Kat Jego Królewskiej Mości

Ścinał karki, które trudno było zgiąć. — Kat Deibler i jego poprzednicy

Ponura legenda, jaka otaczała kata paryskiego, Deiblera, zwanego popularnie **„Monsieur de Paris"**, jest dalszym ciągiem dziejów tego jedynego w swym rodzaju rzemiosła, pogardzanego przez wszystkich. W dziejach Francji zapisały się dwie rodziny katów: **Sansonów i Deiblerów.** Pierwsi byli wykonawcami wyroków sprawiedliwości od XVII. wieku do roku 1847. Jeden z tych Sansonów, który ściął Ludwika XVI. podczas Wielkiej Rewolucji, zmarł w krótki czas po śmierci „ostatniego Kapeta", dręczony rzekomo wyrzutami sumienia. **Siedem pokoleń Sansonów pełniło funkcje katów przez 159 lat.**

We Francji nazywano katem wykonawcę wszelkich wyroków sądowych. Ponieważ możni panowie mieli prawo ferować sądy i wydawać wszelkie wyroki z wyjątkiem kary głównej, przywilej ten pozostawiając jedynie wyrokom królewskim, do histori przeszło wielu katów, którzy **cieszyli się zaufaniem i przywilejami królewskimi,** jak np. słynny Tristan, kat zabobonnego i mściwego Ludwika XI., który, jak mówi przysłowie, **„ścinał karki, które trudno było zgiąć".** Funkcje i gaże katów określały dekrety, ukazujące się we Francji co kilka lat, od roku 1264. Jedno z tych zarządzeń opiewało, że **kary cielesne (chłosta), gdy chodzi o kobiety, mają być wykonywane przez kobiety.** Podczas Wielkiej Rewolucji, na mocy zarządzenia Konwentu, każdy departament miał swego kata, a dopiero dekret Ludwika Filipa z roku 1832 zredukował ich ilość do połowy, ustalając wynagrodzenie: **w Paryżu otrzymywał kat miesięcznie 5000 franków, w Lyonie — 4000, a w Bordeaux, Ruen i Tuluzie „tylko" 3500.** Rzecz prosta, że gdyby nie wynagrodzenie za każdy „seans" ta skromna gaża nie wystarczyłaby żadnemu z nich, tym bardziej, że są to ludzie przeważnie obciążeni jakimiś nałogami.

Nieubłagana litera prawa wymaga, że w każdym państwie jest jeden przynajmniej taki ponury wykonawca wyroków sądowych. W Anglii według kodeksu **wykonawcą wyroku jest szeryf;** istnieje tam zwyczaj, że szeryf zwraca się przed egzekucją do zebranych (pomiędzy którymi jest oczywiście kat) i, **potrząsając woreczkiem złota, prosi o zastąpienie go.** W dawnej Polsce znany był zwyczaj, że kat prosił skazańca o przebaczenie, a uzyskawszy je, wykonywał wyrok.

Teściowie zamordowali zięcia

Obojga aresztowano,—Dziecko zmiażdżone przez maszynę

Wojewódzki urząd śledczy powiadomiony został **o dwóch krwawych tragedjach we wsiach powiatu piotrkowskiego.**

We wsi **Podłubień** w ogrodzie gospodarza Józefa Bendry znaleziono **zwłoki 28-letniego Stanisława Grzywacza,** zamieszkałego w tejże wsi.

Jak ustalono śmierć nastąpiła od razów siekierą, zadanych w głowę oraz ramiona i ręce. Snać zabity zasłaniał się przed ciosami rękami.

Dochodzenie doprowadziło rychło do ujawnienia sprawców zabójstwa. **Grzywacza zabili jego teściowie — 63-letni Stanisław i 55-letnia Józefa Rębińscy.**

Oboje byli przez denata maltretowani w równej mierze co i ich córka, a jego żona. Gdy przybył do domu pijany i wszczął awanturę — **Ręblińscy uzbroili się w siekierę, by odeprzeć ataki.** Uderzyli go nią raz jeden — gdy Grzywacz padł już, bili dalej w zapamiętaniu aż ducha wyzionął. Zwłoki wynieśli i podrzucili w ogrodzie sąsiada.

Obojga Rębińskich aresztowano.

***

We wsi Zgorzelice w straszym wypadku poniosła śmierć **12-letnia Olga Rotwein.**

Dziewczynka popędzała konie w kieracie, potknęła się i **upadła na tryby maszyny,** które w tej chwili **zmiażdżyły ręce i głowę dziecka.**

Wszelka pomoc była już bezskuteczna. (l)

Z muzyki

Szymon Goldberg

W tegorocznym sezonie koncertowym już po raz drugi gościmy Szymona Goldberga. Jak na stosunki łódzkie jest to sukces olbrzymi. Niewielu koncertantów poszczycić się może tak wielką siłą atrakcyjną. Bo też występy tego świetnego skrzypka stały się istną sensacją artystyczną.

Ostatni koncert Goldberga z udziałem filharmoników warszawskich — to jedna z najpiękniejszych kart w dziejach polskiej estrady koncertowej. Zarówno program jak i wykonanie osiągnęły poziom artystyczny, do którego rzadko wnoszą się produkcje koncertowe nawet na estradach stolicy.

W pierwszej części programu artysta odegrał koncert Bacha i Mozarta, a mała orkiestra filharmonii warszawskiej towarzyszyła mu — bez dyrygenta. Mimo to zespół doskonałych muzyków z prof. Dworakowskim i Holcmanem na czele wykazał nieporównaną zgodność brzmienia i rytmiki, tworząc wraz ze znakomitym solistą całość, wykończoną w każdym szczególe z nieomal matematyczną dokładnością.

Koncert został niewątpliwie poprzedzony dużą ilością prób, niemniej jednak z całą pewnością stwierdzić należy, iż głównie przemożna sugestia gry Szymona Goldberga spoiła poszczególne grupy instrumentów w tak zdumiewającą jednolitość. Akompaniatorzy wraz z publicznością w skupieniu i zachwycie słuchali swego solisty i jak gdyby oczarowani magią jego skrzypiec, posłusznie i zgodnie kroczyli w rytmie i nastroju jego gry.

W drugiej części koncertu świetny artysta na czele zespołu kameralnego (pp. Pniewski, Lifan, Łabuszyński, Jakóbczyk, Stangreciak i Piórczyński) wykonał Septet op. 20 Beethovena. Dzieło to, powstałe w pierwszym okresie twórczości mistrza, przypomina budową i treścią liczne kompozycje z tego okresu, a najbardziej pierwsze kwartety smyczkowe op. 18.

Wykonanie septetu — ponad wszelkie pochwały. am.

Z dziejów Łodzi

Dnia 7 lutego 1845 roku komitet obywatelski Łodzi i Zgierza w okresie pierwszego kryzysu gospodarczego i ogólnej stagnacji handlowej rozdaje najbardziej dotkniętej kryzysem ludności zebrane blisko 3 tysięce złotych polskich, wiele żywności i odzieży.

O stagnacji i zubożeniu ludności pisał ówczesny burmistrz Träger:

„Znaczna część warsztatów jest nieczynna, a czeladź i pomniejsi tkacze w liczbie około kilku tysięcy, pozbawieni zarobków, stają się ciężarem dla miasta i okolicy, szukając z żebraniny opędzenia pierwszych potrzeb dla życia. Z liczby 2.700 warsztatów, nieczynnych było ponad tysiąc warsztatów. Głód i straszna nędza szerzyły się w zastraszający sposób, ten to moment chciał wyzyskać magnat polski ks. Lubomirski, zamierzający zbudować w Dubnie szereg fabryk na terenie swych włości i w tym celu chciał sprowadzić do siebie zniechęconych pionierów przemysłu łódzkiego, wysłał nawet dla celów kaptowania sobie powolnych fabrykantów niejakiego Geritza".

Burmistrz Träger spowodował aresztowanie Geritza, werbunek ustał i wkrótce na skutek starań specjalnych wysłanników rządowych przede wszystkim Wąsowskiego, rząd przyszedł z pomocą fabrykantom łódzkim, kryzys szybko zażegnano, trudności przezwyciężono i przemysł łódzki ruszył znów pełną parą ku nowym szlakom rozwojowym.

Radosne fakty

Budujmy polskie okręty na polskiej stoczni

W dziedzinie budowy okrętów jesteśmy młodym narodem, ale narodem, który chce się uczyć, chce zdobywać doświadczenie i zdobywa je. Podczas kiedy inne państwa dla zdobycia tej rutyny mogły pracować długie lata, my musimy nadrabiać zaległości w rekordowym czasie. W niespełna dziesięć lat po odzyskaniu morza stworzyliśmy pierwsze kadry całkowitej obsługi technicznej okrętów podwodnych, znakomicie wyszkolone i przygotowane do czekających ich zadań. Zadaniem tym — to zamiana nabytego doświadczenia w twórczą pracę na polskiej stoczni.

Radosna wiadomość płynie ostatnio z nad polskiego wybrzeża. Oto budowa pierwszego polskiego statku handlowego s/s „OLZA" w stoczni gdyńskiej wykazuje dalszy postęp. 90 procent statku łącznie z mechanizmami zostanie wykonane w kraju z materiałów krajowych.

W związku z budową s/s „OLZY" w warsztatach mechanicznych stoczni gdyńskiej, którą reprodukujemy na powyższym zdjęciu, robotnicy pracują na dwie zmiany. Stocznia gdyńska w dalszym ciągu powiększy swój stan fachowej załogi i dąży do tego, aby s/s „OLZA" mogła być wodowana na jesieni roku bież.

Jak zdołaliśmy zaobserwować z ostatnich zamówień marynarki wojennej, jak i handlowej racjonalna eksploatacja morza przez nas wkroczyło już na szerokie tory. Jeszcze kilka lat wytężonej pracy na odcinku morskim, jeszcze kilka ofiarnych wysiłków społeczeństwa polskiego, a hasło Ligi Morskiej i Kolonialnej „Podróżuj i przewoź towary polskim statkiem" — stanie się rzeczywistością.

Szajka chłopców-złodziei

zatrzymana na gorącym uczynku. — Kradzież na cmentarzu

Wśród licznych meldunków o kradzieżach, jakie wpłynęły w dniu wczorajszym do władz policyjnych, kilka z nich ma za tło kradzieże niezwykłe.

Niewykryci dotąd sprawcy skradli wczoraj z jednego z grobów na cmentarzu żydowskim **oddrzwia mosiężne.** Kradzież zauważył zarządzający cmentarzem i złożył meldunek w komisariacie.

Poszkodowana rodzina, utrzymująca grób, szacuje straty na około 400 zł.

***

Do mieszkania Moszka Kantorowicza, robotnika-trykociarza usiłowali się dostać w dniu wczorajszym włamywacze. Złoczyńcy oderwali już kłódkę od drzwi, a zostali spłoszeni w chwili, gdy już byli w progu mieszkania.

Spłoszeni rzucili się do ucieczki. Czterech z włamywaczy zostało ujętych. Okazało się wówczas, **że są to nieletni, wyrostki, dzieci niemal jeszcze.**

14-letni Stanisław Kocik, 19-letni Władysław Chorąży, 16-letni Władysław Barański i jego rówieśnik Bolesław Witkowski zostali zatrzymani i odesłani do komisariatu.

Ze względu na młody wiek zatrzymanych — przesłano ich do izby zatrzymań.

Chłopcy wchodzili niewątpliwie w skład szajki, która dzięki temu zatrzymaniu zostanie zlikwidowana. (l)

Radioprogram

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.

WTOREK, dnia 7-go lutego 1939 r.

5.30—5.35: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 5.35—6.35: Muzyka poranna (płyty). 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (płyty). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—7.20: „F.I.S." — migawki sportowe z Zakopanego. 7.20—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół 8.10—11.00 Przerwa. 11.00—11.15: Audycja dla szkół: „W warsztacie ślusarskim" — reportaż dla dzieci starszych w oprac. Zenona Skierskiego. 11.15—11.57: „Bajki" (płyty).

11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—14.50: Koncert życzeń Łódzkiej Rodziny Radiowej 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00—15.15: Audycja dla młodzieży: „Wesołość dobra i zła" — gawęda Starego Doktora. 15.15—15.30: Literatura przez mikrofon dla wszystkich—„Granica" — Zofii Nałkowskiej. 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Salonowej pod dyr. Tomasza Kiesewettera (z Łodzi na W. R.P.). 16.00—16.08: Dziennik popołudniowy. 16.08—16.20: Wiadomości gospodarcze. 16.20—16.30: Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.30—17.20: Muzyka taneczna w wyk. zespołu Pawła Rynasa.

W przerwie około 16.50—17.00: — „Uczymy się latać" — pogadanka — wygłosi red. Tadeusz Miciukiewicz.

17.20—17.30: „Łoś" — pogadanka — wygłosi dr. Jan Żabiński.

17.30—17.50: „Z pieśnią po kraju" — audycję prowadzi prof. Bronisław Rutkowski.

17.50—18.00: „F.I.S." — „Po łyżwiarskich mistrzostwach Europy" — pogadanka.

18.00—18.25: O muzyce i muzykach — „Ballada i Rondo" — w oprac. Ryszarda Benke.

18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.

18.30—19.00: Audycja dla robotników.

19.00—20.35: Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego, Waleria Jędrzejowska — sopran, Bogumił Brydak i Zbigniew Wyskiel — duet przy gitarach.

20.35—21.00: Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. — Wiadomości meteorologiczne. „F.I.S." — wiadomości sportowe z Zakopanego i z Warszawy.

21.00—22.00: Koncert symfoniczny (z Poznania).

22.00—22.25: „Przechadzki ateńskie". — „Nika Beskrzydła" — odczyt wygłosi prof. Władysław Witwicki.

22.25—22.55: Recital śpiewaczy B. Bernotaite-Darlys (śpiewaczka litewska). Przy fortepianie prof. Ludwik Urstein.

22.55—23.00: Wiadomości bieżące.

23.00—23.05: Ostatnie wiadom. dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

20.10—WROCŁAW: Koncert kompozytorski Pawła Graenera.

20.15—RADIO ROMANIA: Koncert muzyki włoskiej.

20.55—HILVERSUM II: Koncert orkiestrowy, z udziałem Ignacego Blochmana (fort.)

21.00—BRUKSELA Flam.: „Zemsta nietoperza", operetka J. Straussa.

21.00—MEDIOLAN: Koncert symfoniczny.

21.00—RZYM: „l'Amore dei tre re" — opera Montemezziego (tr. z Triestu).

21.30—WIEŻA EIFFLA: Koncert symfoniczny.

TOW. PRZYJACIÓŁ ŻYD. INSTYTUTU NAUKOWEGO (IWO) w Łodzi

we wtorek dnia 7 b. m. o godz 21 odbędzie się w lokalu Ż.T.K. Piotrkowska 101

AKADEMIA ŻAŁOBNA

ku czci

REDAKTORA ŁAZARA FUKSA

współzałożyciela i pierwszego prezesa IWO w Łodzi. Udział biorą: redaktor Uger, redaktor Broderson, I. Kacenelson i Dr. W. Fallek. Część muzyczna: — Pani L. Koroczyńska-Goldbergowa.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.
(Śródmiejska 15).

Dziś, we wtorek, o godz. 7-ej wiecz. sztuka Słowackiego „Kordian" w inscenizacji Leona Schillera.

TEATR POLSKI.
(Cegielniana 27).

Dziś we wtorek i w środę o godz. 8.30 wiecz. sztuka Cwojdzińskiego „Temperamenty".

„JAŚ I MAŁGOSIA" W TEATRZE POLSKIM

Wobec wielkego powodzenia powtórzona będzie jeszcze jeden raz przepiękna bajeczka Maykowskiego p. t. „Jaś i Małgosia" w wykonaniu dzieci pod kierownictwem inscenizatorki i reżyserki tego widowiska Kseni Nikonorow.

Przedsprzedaż biletów w Stow. „Kultura", ul. Zachodnia Nr. 63, tel. 191-15. Ceny od 54 groszy.

„NOC WENECKA" NA BALU KELNERÓW

Dziś, w pięknie udekorowanych salach ... Śpiewaczego przy ulicy 11-go Listopada Nr. ... odbędzie się doroczny bal Związku Kelnerów.

Organizatorzy przygotowali moc niespodzianek. Bufet we własnym zarządzie po cenach ... niższych. Dochód z balu przeznaczony jest na powiększenie biblioteki związkowej i ... oświatową.

WYSTAWA MALARZY ŻYDOWSKICH

Oddział łódzki Żydowskiego Instytutu Naukowego organizuje w Łodzi wystawę zbiorową malarzy żydowskich, łodzian, rzeźbiarzy, ... plastyków i t. p.

Katalog obejmuje 20 nazwisk, śród nich również artystów o sławie europejskiej.

Wernisaż wystawy, mieszczącej się w ... przy ul. Piotrkowskiej Nr. 86, nastąpi w niedzielę, w dniu 12 b. m. o godz. 12-ej w poł.

Z KLUBU INTELIGENCJI ŻYDOWSKIEJ

W „czwartek literacki" (dnia 9 bm.) ... prof. Gurewicz referatem n. t. książki Ewy Curie „O Marii Curie - Skłodowskiej", po ... dyskusja.

W piątek (10 bm.) konwersatorium ... skie, z referatem pisarza J. Trunka n. t. ... choanalityczne uwagi do dzieł Szaloma ... oraz dalsza dyskusja nad ref. pisarza ... „Żydzi niemieccy".

W sobotę (11 bm.) zebranie klubowe ... ne z odczytem Doc. Dr. A. Tartakowera ... mat stojący w ogniu najwyższej dyskusji ... cystycznej: „Emigracja, kolonizacja a ... cjonizm".

EWA CURIE O MARII CURIE - SKŁODOWSKIEJ.

Na temat głośnej książki Ewy Curie ... Marii Curie - Skłodowskiej referuje w ... Inteligencji Żydowskiej, na najbliższym „czwartku literackim" (dnia 9 bm.) prof. Gurewicz ... referacie dyskusja. Wstęp dla członków i ... wadzonych gości. Początek o godz. 9 ... wieczorem.

ODCZYTY OŚWIATOWE W KLUBIE DEMOKRATYCZNYM.

Zarząd Klubu Demokratycznego w Łodzi ... gnąc przyjść z pomocą kulturalną szerokim ... stwom ludności naszego miasta, ... z dniem 15 lutego cykl bezpłatnych ... oświatowych dla osób chcących rozszerzyć ... głębić swe wiadomości wyniesione z ławy ... nej.

Program odczytów obejmuje:

1) Literaturę polską. (Zagadnienia ... w twórczości romantyków i pozytywistów ... skich).

2) Historię (Sejm Czteroletni, Rewolucja ... cuską, Powstanie Kościuszkowskie, Legiony ... browskiego).

3) Kulturę antyczną.

4) Fizykę (Elektromagnes i jego zastosowanie).

5) Prawo o ubezpieczeniach społecznych.

6) Higienę.

Odczyty odbywać się będą w poniedziałki, środy i piątki, poczawszy od dnia 15-go ... w lokalu własnym Klubu, ul. Kilińskiego ... od godz. 19—21-ej.

Informacyj udziela i zapisy przyjmuje ... tariat Klubu codziennie od godz. 19—21-ej.

amachowcy irlandzcy przed sądem

ensacyjne szczegóły zamierzonej akcji terorystycznej. — Spiskowcy zamierzali sparaliżować życie w Wielkiej Brytanii

Londyn, 6 lutego.

(PAT) Szeroko zakreślony plan zamachów, ułożony jakoby przez irlandzką armię republikańską i mający głównie na celu sparaliżowanie życia W. Brytanii, rozwinięty został dziś przed sądem karnym w Londynie. **Plan ten przewiduje sabotaże w armii, marynarce i lotnictwie oraz w zakładach użyteczności publicznej, handlu, przemyśle, bankowości i na kolejach, co do których przewidziane były zamachy bombowe w przechowalniach rzeczy na stacjach,** co to już miało miejsce dwa dni temu na dwóch stacjach londyńskiej kolei podziemnej.

Sąd i przyległy komisariat policji byli silnie strzeżone.

Nielicznych widzów, którzy otrzymali pozwolenie wstępu na salę rozpraw, poddano rewizji. Przed sądem stanęło 5 osób oskarżonych o to, że wraz z innymi spiskowcami z Manchesteru, Liverpoolu i innych miejscowości Anglii, **BRALI UDZIAŁ W SPISKU, MAJĄCYM NA CELU ZAMACHY BOMBOWE,** mogące zagrażać życiu ludzi i spowodować bardzo poważne szkody, a nadto że mieli oni w swym posiadaniu materiały wybuchowe i broń. Wśród oskarżonych najgłówniejszą postacią jest 35-letni urzędnik prywatny z Londynu, Michał Lyons, który miał być wybitną osobistością w akcji terorystycznej.

Na wstępie rozprawy prokurator zapoznał sąd z treścią znalezionego przy jednym z oskarżonych dokumentu, nazwanego „planem S". Dokument ten rozpoczyna się słowami: „Celem wywołania jaknajwiększego efektu w świecie, dywersja musi być prowadzona w czasie, kiedy nie ma żadnej większej wojny lub kryzysu".

Cały plan dzieli się na dwie części: propagandy i akcji. W części zatytułowanej „Akcja", plan wyszczególnia następujące rodzaje działalności terorystycznej: 1) Akcja przeciwko operacjom i ruchom armii lotniczej i marynarki, gdyby miały one być skierowane przeciw aktywności sabotażystów. Akcja ta jednak, zdaniem planu, z powodu słabości terorystów, musiałaby być ograniczona do minimum. 2) Niszczenie lub sabotaż fabryk lub składów samolotów oraz fabryk i zapasów amunicji. Akcja przeciwko tym objektom, ponieważ będą one silnie strzeżone, posiada — zdaniem planu — małe widoki powodzenia. Akcja w stosunku do zakładów użyteczności publicznej. Akcję te plan szczególnie poleca jako wywołujący jak najskuteczniej wrażenie i uważa ją za główny cel działalności terorystycznej. Akcja przeciw takim ośrodkom przemysłowym, do których możliwy byłby dostęp. Akcja przeciwko handlowi, bankowości, żegludze, przemysłowi, fabrykom bawełny, garażom, tartakom etc., uznana jest w planie za drugi najważniejszy cel akcji terorystycznej z tym jednak zastrzeżeniem, iż reakcja na nią może okazać się bardzo niekorzystna.

Wreszcie do 6-ej grupy plan zalicza ataki prasy angielskiej.

Prokurator mówił również o liście z stycznia rb., adresowanym do lorda Halifaxa i **ŻĄDAJĄCYM WYCOFANIA WOJSK BRYTYJSKICH, STACJONOWANYCH W IRLANDII.**

List groził, że gdyby to podstawowe żądanie zostało zignorowane, Irlandczycy będą zmuszeni ingerować w sprawy wojskowe i handlowe Anglii, tak jak rząd brytyjski miesza się w sprawy irlandzkie. List kończy się zdaniem, że rząd republiki irlandzkiej uważa, iż cztery dni wystarczą rządowi brytyjskiemu do namysłu" i podpisany jest przez Patricka Fleminga.

Dalszy ciąg rozprawy odbędzie się za tydzień.

Londyn, 6 lutego.

(PAT) Dziś wieczorem wybuchł pożar w miejscowości campingowej Skegnessmogien. Pożar ugaszono po 2-godz. akcji. Spłonęły wszystkie urządzenia rozrywkowe, hala koncertowa itp. Straty wynoszą 20.000 funtów. Władze podejrzewają, iż pożar powstał na skutek podpalenia.

Wybory do rady miejskiej w Gdyni

P.P.S. uzyskała 14 mandatów, Str. Narodowe 13, O.Z.N. 5

Gdynia, 6 lutego.

W niedzielę w Gdyni odbywały się wybory do rady miejskiej.

Wedle dtoychczasowych, nie oficjalnych obliczeń, PPS uzyskała w Gdyni 14 mandatów, Str. Narodowe 13. OZN 5 mandatów.

Jak wiadomo, poza radnymi, wybranymi w drodze wyborów, 16-tu radnych Gdyni mianowanych będzie przez ministra przemysłu i handlu i ministra spr. wewnętrznych.

Holandia nie zezwoli na przemarsz

wojsk obcych

Haga, 6 lutego.

(PAT) Minister spr. zagr. Patijn oświadczył, iż Holandia nie zezwoli na ewentualny przemarsz obcych wojsk przez swe terytorium na mocy art. 16 paktu Ligi Narodów, albowiem marsz taki mógłby grozić Holandii, iż stałaby się terenem działań wojennych.

Pożar w fabryce

przy ul. Milionowej 27

Wczoraj około godziny 8,30 wybuchł **pożar w budynku fabrycznym Sp. Akc. Towarzystwa Przędzalni Czesankowej** przy ul. Milionowej 27.

W przędzalni **H. Knopfa** od iskry w łożysku transmisji zajął się półsurowiec.

Na miejsce wyruszyły dwa oddziały straży, które po godzinnej akcji ogień ugasiły.

Straty są nieznaczne.

* * *

Tuż pod Łodzią we wsi Placydów, gminy Rąbień, wybuchł o godzinie 12-ej nocy wczorajszej pożar **w zagrodzie Karoliny Lick.**

Ogniem zajęła się **stodoła z zapasami i narzędzia rolnicze.**

Na miejsce przybyła straż ogniowa z Grabieńca. Ogień zlikwidowano po parugodzinnych wysiłkach. Stodoła jednak i część budynku mieszkalnego poszła z dymem.

Straty szacowane są na około 6000 złotych.

Przyczyna pożaru nie została ustalona i dochodzenie w tym kierunku prowadzi wydział śledczy policji powiatowej. (l)

Zderzenie taksówki z dorożką

Przy zbiegu ulic 6-go Sierpnia i Al. Kościuszki nastąpiło nocy wczorajszej **zderzenie taksówki z dorożką.**

Dorożkarz Chemia Lewkowicz zgłosił, iż na jego pojazd najechała taksówka Nr. 45-048 i że wskutek zderzenia dorożka została poważnie uszkodzona.

Wypadku z ludźmi nie było. (l)

Popularny odbiornik radiowy

w każdym mieszkaniu robotniczym. — Szczegóły nowego konkursu

Minęło zaledwie kilka dni od chwili przekroczenia miliona abonentów, gdy Polskie Radio wspólnie ze Zw. Elektrowni Polskich ogłosiło konkurs na popularny odbiornik sieciowy, który stanie się poważnym czynnikiem do osiągnięcia następnego miliona radiosłuchaczy.

Przyjrzyjmy się bliżej warunkom konkursu. Ze względu na rozmaite rodzaje prądu zasilającego, koniecznym było jednoczesne ogłoszenie konkursu na odbiornik prądu zmiennego i uniwersalny. Zgłaszający winni przedstawić wraz z prototypami odbiorników, ich schematy elektryczne, rysunki warsztatowe, wykaz surowców i fabrykatów, użytych w konstrukcji odbiorników oraz kalkulację cen fabrycznych przy wykonaniu masowym. Pożądane jest dodatkowe załączenie materiałów dotyczących metod produkcji dla uzasadnienia przyjętego rozwiązania konstrukcyjnego.

Czułość odbiornika sieciowego ze względu na lepsze charakterystyki elektryczne lamp sieciowych, będzie większa niż odbiornika materyjnego, przyjęto, że czułość tego odbiornika nie może być mniejsza niż 3 mV. Co do typów lamp, które mają znaleźć zastosowanie w tych odbiornikach, pozostawiono konstruktorom swobodę wyboru. Prowdopodobnie jednak — ze względów konstrukcyjnych i eksploatacyjnych, dla odbiornika sieciowego najodpowiedniejsze będą lampy nowoczesne tak zwane lampy czerwone serii E.

Ponieważ abonenckie sieci elektryczne są w Polsce nie zunifikowane, konieczne jest danie w odbiorniku przełącznika, który umożliwiałby załączanie go do sieci o różnych napięciach, odbiornik na prąd zmienny będzie mógł być przyłączony do sieci na 120, 150 i 220 volt, a odbiornik uniwersalny na napięcie 110, 120 i 220 volt.

O ile chodzi o wyposażenie akustyczne odbiornika, to przyjęto dlań takie same wymaganie jak dla odbiornika bateryjnego, z tym jednak, że wymagana jest większa moc wyjściowa, bowiem względy oszczędności prądu mające pierwszorzędne znaczenie dla zasilania bateryjnego, przy odbiorniku sieciowym nie są tak ważne.

Dla obsługi radiosłuchaczy, przyłączonych do sieci prądu stałego przewidziano odbiornik uniwersalny, a nie wyłącznie na prąd stały, mimo, że ten ostatni jest nieco tańszy. Wchodziły tu w rachubę względy na przyszłą rozbudowę elektryfikacji kraju, która przewiduje zastąpienie prowincjonalnych, przestarzałych elektrowni prądu stałego, nowoczesną siecią rozsyłową wysokiego napięcia, pracującą na prąd zmienny.

Pod względem bezpieczeństwa odbiornikom sieciowym stawia się większe wymagania, niż odbiornikom bateryjnym ze względu na przyłączenie do sieci ogólnej, a więc możliwości niebezpiecznych zwarć, a nawet porażenia w wypadku przetarcia się przewodów zasilających. Również konstrukcja mechaniczna odbiornika będzie ostro oceniana, bowiem znajdzie się on w ręku nie mającego pojęcia o radiotechnice słuchacza, który przy zbyt słabej konstrukcji mógłby go łatwo uszkodzić. Wytrzymałość mechaniczna jest również ważna dla transportu odbiorników po naszych tak wiele do życzenia pozostawiających drogach. Termin zamknięcia konkursu upływa dnia 17 kwietnia br.

Uczczenie pamięci

dr. Stanisława Skalskiego

W niedzielę nad mogiłą zmarłego ś. p. dr. Stanisława Skalskiego odbyła się podniosła uroczystość poświęcenia i odsłonięcia pomnika, przedstawiającego płaskorzeźbę zmarłego lekarza, długoletniego naczelnika wydziału zdrowia urzędu wojewódzkiego w Łodzi.

Poświęcenia dokonał ks. prałat Małczyński. Podniosłe przemówienie, charakteryzujące ś. p. dr. Skalskiego, wygłosił ks. kanonik Stanisław Nowicki, dyrektor Akcji Katolickiej.

Przemawiał następnie dr. Antoni Tomaszewski, prezes Izby Lekarskiej w Łodzi, który w imieniu Komitetu Obywatelskiego uczczenia pamięci Zmarłego, dziękował uczestnikom uroczystości za przybycie oraz członkom Komitetu tego za pracę nad sprawą uczczenia pamięci ś. p. dr. St. Skalskiego.

Wśród obecnych widzieliśmy przedstawicieli urzędu wojewódzkiego z dr. B Salakiem, naczelnikiem wydziału zdrowia, wielu lekarzy i działaczy społecznych. Pienia nad mogiłą wykonał chór Stowarzyszenia Moniuszki.

Gdzie spędzić urlop zimowy?

Nie każdy będzie mógł w tym roku skorzystać z urlopu letniego. Zapowiada się bowiem duży ruch inwestycyjny i budowlany, fabryki w sezonie będą pracowały pełną parą, urzędnicy, którzy w zeszłym roku wyjeżdżali latem będą musieli teraz zastąpić kolegów i wziąć urlop jesienią, a w jesieni często już chłody i niepogoda.

Poza tym wiele osób, uprawiających sporty zimowe, woli wyjeżdżać zimą, a są i tacy, którzy urlop dzielą i dwa tygodnie spędzają na nartach, a dwa tygodnie w lecie nad morzem.

W roku bieżącym sezon zimowy zapowiada się bardzo atrakcyjnie. Liga Popierania Turystyki organizuje szereg wycieczek do Zakopanego, Wilna, na Zaolzie, prócz tego można korzystać z zimowych pobytów ryczałtowych zorganizowanych przez Ligę w licznych uzdrowiskach i ośrodkach narciarskich.

W lutym odbędą się międzynarodowe zawody narciarskie w Zakopanem (FIS), które zgromadzą sportowców z całego świata. Kto chce połączyć piękne z pożytecznym, może w Zakopanem uprawiać sporty zimowe i uczęszczać pilnie na zawody. Początkującym a nawet zaawansowanym już narciarzom na Kasprowym Wierchu i na Kalatówkach.

Na Kasprowy Wierch (1988 m) można się wygodnie dostać kolejką linową. Dużą atrakcją jest też kolejka widokowa na Gubałówkę (1123 m.). W Krynicy, która posiada również piękne tereny narciarcie, mamy kolejkę górską na Parkową Górę.

Nie zapominajmy także o dobrych terenach narciarskich w Karpatach Wschodnich, zwłaszcza w Sławsku i w Worochcie, na Śląsku, a wreszcie w przyłączonych do Polski w roku ubiegłym Tatrach Jaworzyńskich.

W lutym i marcu, który jak przepowiadają, ma być słoneczny, ale mroźny, będzie można przyjemnie spędzić wakacje na nartach, na saneczkach, w górach, w uzdrowiskach.

Skąd wziąć jednak pieniądze na te cuda, zapyta człowiek, którego środki wystarczają zaledwie na skromne utrzymanie. Kto gra na Loterii Klasowej i nabył już los, ma nadzieję, że wygra i w ten sposób zdobędzie pieniądze na wyjazd, kto jeszcze losu nie kupił, niechaj spieszy do kolektury po szczęście. Ciągnienie 1-ej klasy 44-ej Loterii Klasowej rozpoczyna się 23 lutego. Ogólna ilość wygranych w nowej Loterii wynosi 82.500 na ogólną sumę 25.987.000 zł., szanse są więc jeszcze większe, niż w poprzedniej Loterii.

Niepoprawny złodziej

będzie osadzony w Koronowie

Przed sądem grodzkim odpowiadał wczoraj 38-letni Roman Józwiak, bez stałego miejsca zamieszkania, wielokrotnie już karany za kradzieże.

W grudniu ub. roku zakradł się oskarżony do prowizorycznego składu narzędzi murarskich na budowli przy ulicy Nowoprojektowanej i skradł kielnie i łomy. Gdy wychodził, natknął się na dozorcę i został zatrzymany.

. Sąd grodzki skazał Józwiaka **na 3 lata więzienia i na tej samej podstawie, wobec niepoprawności tego złodzieja, postanowił po odbyciu kary umieścić go w zakładzie w Koronowie.** (l)

DNI „KROPLI MLEKA".

W dniu 11-go lutego rozpoczyna się **Wielka Loteria Fantowa** Tow. „Kropli Mleka" w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej 106.

Pięć tysięcy fantów — co drugi wygrywa. Cena tylko 50 groszy.

TOW. FILOZOF. SOC. SPIN. POLONICA.

Dnia 9-go lutego b. r. punktualnie o godzinie odbędzie się w audytorium 43 Wolnej Wszechnicy Polskiej przy ulicy Sterlinga Nr. 24 zebranie naukowe, na którym p. dr. Halina Sowalska wygłosi odczyt p. t. „Romantyczna koncepcja filozofii Jana Papiniego". — Wstęp wolny.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 7 lutego 1939 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Kredyty surowcowe

Prasa doniosła o uruchomieniu specjalnego rembursowego kredytu surowcowego pod auspicjami Banku Gospodarstwa Krajowego. Nie poruszając szczegółów tej informacji, należy skorzystać z okazji dla przypomnienia, że tak zwane zagadnienie rezerwy surowcowej ma niewątpliwie pierwszorzędną wagę.

Obserwacja przekonywa, że kraje o względnie łatwych szlakach komunikacyjnych i to kraje, dla których problem sfinansowania większych zakupów tak dobrze jak nie istnieje — czynią wszystko dziś, aby okres wystarczalności każdocześnie przez przemysł przetwórczy i kupców posiadanego zapasu surowca wydłużyć. Jasne, że czynią to na wypadek, gdyby nagłe wydarzenia perturbujące zahamowały bieżące zaopatrywanie przetwórców.

Tym bardziej zagadnienie jest pilne dla Polski. Wypływa to zarówno z jej położenia geo-politycznego i układu dróg komunikacyjnych, jak też z sytuacji finansowej wymagającej przezornego i dłuższego gromadzenia środków. Wszyscy rozumiemy, że niewystarczalność zaangażowanych kapitałów, przede wszystkim zaś ograniczenia importowe i dewizowe w miarę ich trwania redukowały bardzo silnie czasokres wystarczalności posiadanej w kraju rezerwy.

Kilkakrotne enuncjacje miarodajnych czynników wykazują, że zdają sobie one — na szczęście — sprawę z doniosłości zagadnienia. że są w toku poszukiwania rozwiązań. Chodzi oczywista zarówno o sfinansowanie specjalnego przywozu jak i zapewnienie, że uzyskana marża ilościowa zachowa charakter rezerwy — żelaznej porcji. Nasuwa to — zależnie od rodzaju surowca — najróżniejsze zagadnienia techniczne i organizacyjne.

Nie ulega wątpliwości, że realizowanie zamiarów rządowych w tej sprawie, o których zapewne opinia publiczna niebawem się dowie, wymagać będzie pewnych wysiłków ze strony zainteresowanych gałęzi. Przedstawi też pewne zagadnienia kalkulacyjne, które trzeba będzie rozwiązać.

Chodzi jednak o ważne sprawy dobra publicznego. Upowszechnienie się tego przekonania doda bodźca do starań i wysiłków. az.

Możliwość przeniesienia tkalni wełnianej do Turcji

Do Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi nadeszło pismo przemysłowca tureckiego ze **Stambułu** Menisa Kardoslera w którym przemysłowiec ten prosi o wskazanie mu w Łodzi firmy reflektującej ewentualnie na **przeniesienie tkalni wełnianej do Turcji.**

Pismo to Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi przesłała z kolei do zainteresowanych organizacyj gospodarczych w Łodzi.

Prezmysłowiec turecki w swoim piśmie jednocześnie podaje, że referencje i opinie o nim udzielić może jeden z poważniejszych banków tureckich. (h)

Litewska Rada Gospodarcza

Został opracowany projekt powołania do życia Rady Gospodarczej przy litewskiej Radzie Ministrów.

W skład tej Rady ma wejść 30 członków, mianowanych przez prezydenta państwa spośród przedstawicieli administracji, samorządu i kół gospodarczych. Zadania powyższej Rady mają polegać na studiach nad bieżącą sytuacją gospodarczą i jej możliwościami oraz na opracowywaniu, na wniosek rządu, ustaw gospodarczych. (Pat).

Pomoc Zimowa — to czyn, nie słowa

Aktywizacja życia gospodarczego Polski

przez zmianę statutu Banku Polskiego. — Maksymalny obieg może obecnie wy- nosić 2.300 milionów. — Złoty pozostaje nadal złotym w złocie

Ogłoszone ostatnio zmiany statutu Banku Polskiego, streszczają się w dwóch zasadniczych kwestiach, którymi są: powiększenie obiegu i rozszerzenie kredytu państwa w instytucji emisyjnej.

Obydwa te cele są ponad wszelką wątpliwość słuszne.

Polska należy do krajów o najmniejszym obiegu pieniężnym, wynoszącym (łącznie z bilonem) niewiele ponad 50 zł. na głowę ludności.

W panującym obecnie wyścigu gospodarczo - zbrojeniowym Polska nie może pozostawać w tyle. Plany inwestycyjne rządu mogą być jednak wykonane wyłącznie przez zwiększenie obiegu pieniężnego i kredytu.

Dla dokonania drenażu rynku pieniężnego na cele inwestycyjne miał rząd dwa tylko sposoby do wyboru.

Jednym z nich była dewaluacja i rozszerzenie emisji bez zmniejszenia procentowego pokrycia w złocie. drugim, obniżenie pokrycia z utrzymaniem dotychczasowej wartości waluty.

Pierwsza z tych dróg prowadziła niechybnie do inflacji i zaburzeń gospodarczych. Obrał więc rząd drogę drugą, to jest utrzymanie waluty złotej z pewnym tylko obniżeniem jej procentowego po- krycia.

Zmiany, mające być wprowadzone, sprowadzają się właściwie do tego, że dotychczasowa 30 proc. granica pokrycia w złocie może być obniżona mniej więcej do 20 procent.

Kontyngent banknotów, nie pokrytych złotem, ustala się ustawowo na 8... milionów, z możliwością zwiększenia tej sumy jeszcze najwyżej o 50 proc. czyli do 1.200 milionów. Przyjmując drugą maksymalną granicę i zestawiając ją z obecnym zapasem złota, dochodzimy do wniosku, że w dzisiejszych warunkach maksymalny obieg mógłby wynosić około 2.300 milionów. a w... byłby pokryty złotem w 20 proc., co je... pokryciem wcale pokaźnym.

Uchwalone zmiany statutu Banku Polskiego wskazują wyraźnie, jaką drogą zwiększony obieg pójdzie na cele inwestycyjnej gospodarki Państwa. A więc lombard papierów wartościowych ule... podwyższeniu z mniej więcej 100 milionów do 300 milionów zł., a dyskonto biletów sakrbowych z 60-kilku milionów do 400 milionów złotych. Zakup papierów procentowych przez Bank Polski został podwyższony o 50 milionów zł. także bezprocentowy kredyt Skarbu ... 50 milionów zł. Ogółem zatem kredyt Skarbu rozszerzył się o sumę 600—... milionów zł.

Dotychczasowe zadłużenie Skarbu będzie skonsolidowane na pożyczkę długoterminową, co daje rządowi pożądaną swobodę ruchów na najbliższą przyszłość.

Dla gospodarstwa prywatnego pozostaje portfel wekslowy, który proporcjonalnie także się zwiększy i na który Skarb oraz przedsiębiorstwa państwowe będą musiały liczyć się z potrzebami przedsiębiorstw prywatnych.

Spodziewać się należy, że przeprowadzone zmiany, które się przyczynią w znacznym stopniu do aktywizacji życia gospodarczego Polski, zostaną przyjęte przez całe społeczeństwo z zaufaniem i spokojem. (w. t.).

Haussa na giełdzie warszawskiej

Zwyżka wszystkich kursów. — Lilpopy zwyżkowały o 250, Starachowice o 400 punktów

Omawialiśmy już obszernie poszczególne pociągnięcia rządu zmierzające do zainteresowania prywatnego rynku kapitałowego zarówno działalnością inwestycyjną państwa jak i znajdującym się ciągle jeszcze w zaniedbaniu naszym rynkiem akcyjnym.

Wydane względnie projektowane zarządzenia, z których wymienimy tylko projekt ograniczenia wynagrodzeń w spółkach akcyjnych, projekt nowej ustawy o obligacjach, unormowanie ratalnej sprzedaży pożyczek premiowych, projekt obniżki podatku giełdowego itd., biorąc w obronę drobnego akcjonariusza, chroniąc go przed nieuczciwą spekulacją i zapewniając mu udział w zyskach danego przedsiębiorstwa.

W rezultacie tych zarządzeń a częściowo i pod wpływem lepszych nastrojów politycznych w Europie, nastąpiło na giełdzie warszawskiej znaczne ożywienie połączone z silną zwyżką kursów.

Przy uwzględnieniu notowań ostatniego zebrania giełdowego z dnia 4 bm., zwyżka kursów poszczególnych walorów w dniu wczorajszym, przedstawia się następująco:

Bank Polski zwyżkował o 100 punktów do 134, Bank Handlowy o 150 punktów do 58.50, Cukier o 175 punktów do 36.50, Węgiel o 200 punktów do 37, Lilpopy o 250 punktów do 95, Modrzejów o 100 punktów do 21. Najsilniej zwyżkowały jednak Starachowice, uchodzące obecnie za „faworyta". Kurs Starachowic podniósł się wczoraj o 400(!) punktów, dochodząc w chwili zamknięcia giełdy do zł. 58.

Zdaniem sfer giełdowych, należy się w najbliższym czasie wprawdzie liczyć z lekkim osłabieniem kursów, spowodowanym chęcią realizacji zysków, niezależnie jednak od tego, ma giełda przed sobą dłuższy okres wydatnego ożywienia, o ile oczywiście nie staną temu na przeszkodzie wydarzenia w polityce międzynarodowej. (rg).

Ameryka udziela kredytów towarowych

Polska zaciągnęła pożyczkę w wysokości 6 milionów dolarów na sfinansowanie zakupów bawełny

W numerze z dnia 5 b. m. podaliśmy już wiadomość o uzyskaniu przez Polskę kredytu towarowego w Stan. Zjednoczonych, w wysokości **6 milionów dolarów.**

Poniżej podajemy szereg szczegółów dotyczących zarówno warunków pożyczki udzielonej Polsce jak i szerszej akcji kredytów towarowych zainicjowanej ostatnio przez St. Zjednoczone.

Celem zapobieżenia kurczeniu się wymiany towarowej Stanów Zjednoczonych z niektórymi krajami Europy Środkowej i Południowej, jak również **dla przeciwdziałania dumpingowej penetracji niemieckiej na wschód i południe Europy, amerykańskie koła rządowe i finansowe przystąpiły do organizowania pomocy kredytowej dla zakupów czynionych przez te państwa w Stanach Zjednoczonych.**

Wyniki tej polityki zainicjowanej przez **Cordela Hulla** wyrażają się w formie sfinansowania dostaw przez **Oficjalny Amerykański Bank dla Eksportu i Importu. Bank ten udzielił kredytów m. in. Polsce, Jugosławii i Włochom pod zabezpieczenie banków w krajach dłużniczych.**

Kredyt udzielony został na okres 6 miesięcy z prawem prolongaty na dalsze 3 miesiące, a po wywiązaniu się z tego zobowiązania kwota kredytu towarowego będzie mogła być ponownie danemu państwu przyznana.

Z tej grupy kredytów towarowych Polska skorzystała również zaciągając pożyczkę w wysokości 6 milionów dolarów na sfinansowanie zakupów bawełny. Umowa w tej sprawie została podpisana w końcu r. ub.

Kredyt udzielony Polsce zaopatrzony został w gwarancję Banku Gospodarstwa Krajowego, przy czym płatności jego według otrzymanych przez nas informacji nie będzie następowała jednorazowo, a **poszczególne terminy** ... **dać będą w okresie 6 miesięcy od** ... **zakupu odpowiednich ilości surowca bawełnianego, przy czym dłużnikowi przyznane zostało prawo, w wypadku gdy będzie chciał z tego skorzystać, prolongowania kredytów na dalsze 3 miesiące.**

W chwili obecnej, jak wiadomo, znajdujemy się w trakcie rozmów wstępnych nad przygotowaniem nowych podstaw dla dokonania zmian w dotychczas obowiązującym traktacie handlowym **polsko-amerykańskim.**

W grupie naszych przywozów z tego kraju bawełna zajmuje bodaj ... ważniejsze miejsce, a wobec ciągle ... stającego salda ujemnego w obrotach polsko-amerykańskich na naszą ... rzyść, czynniki amerykańskie starają się **przy pomocy udogodnień kredytowych utrzymać swój wywóz bawełny do Polski na dotychczasowym poziomie.**

Giełda pieniężna

Warszawa 6 lutego.

...gia 89.55 — 89.77 — 89.33, Berlin 213.07— ..., Gdańsk 100.25 — 99.75, Holandia 286.25— — 285.53, Kopenhaga 110.85 — 111.13— ..., Londyn 24.80 — 24.87 — 24.73, Nowy ... 5.29.5/8 — 5.30.7/8 — 5.28.3/8, Nowy York- ... 5.29.7/8 — 5.31.1/8—5.28.5/8, Oslo 124.55— — 124.23, Paryż 14.03 — 14.07 — 13.99, ... 18.16 — 18.06, Sztokholm 127.90—128.22— ..., Zurych 119.80 — 120.10 — 119.50, Wło- ... 27.85 — 27.92 — 27.78.

AKCJE: Bank Polski 134.00, Bank Handlowy ..., Cuker 36.00—37.00—36.50, Węgiel 37.00— — 37.00, Lilpop 95.00, Modrzejów 21.50— ..., Norblin 193.00—104.00, Ostrowiec 71.00— ..., Starachowice 56.00 — 59.00—58.00, Ziele- ...ki 78.00, Żyrardów 63.00—64.75—64.50. Ten... mocna.

PAPIERY PROCENTOWE: Poż. wewnętrzna ... poż. inwestycyjna I-sza em. 86.00, serie ... poż. inwestycyjna II-ga em. 87.00, serie ... poż. konwersyjna 71.00—67.00 ost. dr., do... 42.75, poż. konsolidacyjna 66.75, 8 proc. ... Polski 80.00, 4 i pół proc. Ziemskie 64.38 ..., 5 proc. Warszawy stare 76.75, 5 proc. ... r. 73.00—72.75 — 73.00 — 74.50 ost. dr., ... m. Łodzi 1933 r. 66.00, 5 proc. m. Łodzi ... r. 63.50, 5 proc. m. Piotrkowa 1933 roku ... 5 proc. m. Płocka 74.00. Tendencja dla po... nieco mocniejsza, dla listów—utrzymana.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

...a wczorajszym zebraniu giełdowym w Ło... notowano: dolarówka 42.75, poż. inwesty... I-sza em. 86.00, poż. inwestyc. II em. 87, ... konsolidacyjna 66.75—66.50, poż. wewnętrz... 65.75—65.50, poż. konwersyjna 71.00—70.50, ... Polski 133.00—132.50. — Tendencja utrzy...

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Pszenica zbierana 20.00—20.25, mąka pszen... ...at. A. 65 proc. 35.00—36.50, rzepak ozimy ... —54.00, rzepak jary 44.00—47.00, siemie... ... 58.50—59.50. Reszta notowań bez zmiany. ...encja spokojna. Ogólny obrót 950 ton.

...rsy porównawcze walorów

Warszawa 6 lutego.

...wa papieru	Dziś	Onegdaj	Przed mies.	Przed rokiem
... Inw. I. em.	86.—	85.50	85.75	79.—
...% Wewn.	65.50	65.50	65.38	64.—
... Konwers.	71.—	71.—	68.75	67.75
...arówka	42.75	42.50	42.25	42.—
...% L. Ziem.	64.50	64.50	63.75	62.38
...L. Warsz. 1933	73.—	73.—	73.—	68.50
...L. Łódz. 1933	66.—	—.—	65.50	61.50
...k Polski	134.—	133.—	138.—	115.—
...pop	95.—	92.50	94.50	63.—
...rardów	64.50	—.—	62.—	75.50

NOTOWANIA BAWEŁNY

NOWY JORK. Notowania z dnia 3-go i 4-go ... Loco 9.04—9.06, luty 8.42 8.44, marzec ...3 — 8.46, kwiecień 8.29—8.31, maj 8.15— ... czerwiec 8.00—8.01, lipiec 7.85—7.88, sier... 7.58—7.59, wrzesień 7.48—7.49, październik ...49 — 7.49, listopad 7.49—7.49, grudzień ...7.49, styczeń 7.52—7.51.

NOWY ORLEAN: Marzec 8.59, maj 8.27, lipiec ... październik 7.59, grudzień 7.61, styczeń 7.62 ... marzec 7.64—67.

LIVERPOOL: Loco 5.15, luty 4.79, marzec ... kwiecień 4.76, maj 4.74, czerwiec 4.69, li... ...4.64, sierpień 4.62, wrzesień 4.57, paździer... ...4.53, listopad 4.53, grudzień 4.54, styczeń 4.54, ...4.55, marzec 4.57.

„Giza" 7: Loco 7.39, marzec 6.87, maj 6.87.

„Giza" 2: Marzec 6.95, maj 7.04, lipiec 7.09, ...ień 7.09, październik 7.12, listopad 7.12.

...ipska: Loco 7.34.

...pper: Loco 5.99, marzec 5.84, maj 5.89, ...5.94, wrzesień 5.94, październik 5.84, listo... ...5.84, styczeń 5.86.

BREMA: Loco 10.00, marzec 9.20, maj 9.18, ...9.19, październik 9.16, grudzień 9.18, sty... ...9.20.

ALEKSANDRIA Sakell.: Marzec 12.83 maj

System emisji fiducjarnej

umożliwia bankom centralnym wyrównywanie zobowiązań zagranicznych przy zachowaniu całkowitej równowagi krajowego rynku pieniężnego

Ostatni zeszyt tyg. „Polska Gospodarcza" poświęca specjalny artykuł **zagadnieniu emisji fiducjarnej banków centralnych** oraz przeprowadzonym w ostatnich latach reformom tej emisji w szeregu krajów co jest szczególnie aktualne z uwagi na zamierzone zmiany w tym zakresie również w statucie **Banku Polskiego.** Tymbardziej, że — jak głosi komunikat Banku Polskiego — w poszukiwaniu dróg właściwego rozwiązania zagadnienia pokrycia emisji banknotów w płaszczyźnie interesów gospodarki polskiej, władze Banku uznały za najbardziej odpowiednie oparcie się na systemie utrwalonym i cieszącym się zaufaniem takich krajów, jak: Anglia, Finlandia, Norwegia i Szwecja.

Jak stwierdza tyg. „Polska Gospodarczą **system emisji fiducjarnej uległ w poszczególnych krajach wielkiemu ostatnio uelastycznieniu.** Przy dużej stosunkowo elastyczności fiducjarnej system **ten posiada dużo zalet.** Przede wszystkim **umożliwia on odnośnym bankom biletowym sprostać zapotrzebowaniu na** złoto w rachunkach z zagranicą bez wywoływania **większych** perturbacyj na krajowym rynku pieniężnym. Emisja fiducjarna **służy nie tylko do łagodzenia** skutków większych ruchów kapitałowych, ale także do wyrównania sezonowych wahań, specyficznych dla wewnętrznego rynku pieniężnego.

Jeśli chodzi o przykłady, to m. in. wskazać można, że w Szwecji bank centralny może emitować bilety do sumy dwukrotnie wyższej od swych zapasów kruszcowo-dewizowych; niezależnie od tego bank w zakresie emisji fiducjarnej może emitować na podstawie innych wartości niż złoto, lub dewizy (weksle handlowe, pożyczki, papiery państwowe i t. d.) do 350 milionów koron, przy czym w 1934 roku ustawa upoważniła króla do podwyższenia emisji fiducjarnej o dalsze kwoty w razie potrzeby, jednak nie więcej, niż o dalsze 350 miln. koron. W Finlandii w ub. r. suma emisji fiducjarnej została podwyższona z 1.200 miln. marek do 1.800 miln. marek, motywując to rozwojem życia gospodarczego kraju i wzrostem zapotrzebowania środków pieniężnych. (PAT)

Rozporządzenie min. skarbu

o scalonym podatku obrotowym

Ostatni numer Dziennika Ustaw z dnia 6 lutego rb. przynosi szereg rozporządzeń ministra skarbu, tyczących postanowień o poborze scalonego podatku obrotowego.

Rozporządzenia te mianowicie ustalają pobór scalonego podatku obrotowego od następujących artykułów: od obrotu cukrem w wysokości 5,25 proc., cementem — 4 proc., następnie stawki od sprzedaży piwa, napojów winnych, wódek gatunkowych, kwasu octowego i drożdży; dalej od sprzedaży artykułów monopolu tytoniowego i spirytusowego oraz od soli i losów loterii, przy czym podatek ten wynosi 6,8 proc. od całkowitej sumy prowizji, udzielonej przy sprzedaży powyższych artykułów; wreszcie rozporządzenie ostatnie ustala pobór podatku obrotowego od sprzedaży zapałek, który wynosi 35 zł. i 43,80 zł. od jednego miliona zapałek w zależności od gatunku danych zapałek.

Tenże Dziennik Ustaw przynosi rozporządzenie ministra skarbu, wydane w porozumieniu z ministrem rolnictwa w sprawie ustalenia podstawowej ceny za spirytus na kampanię 1938/39 roku dla poszczególnych województw. I tak podstawowa cena za 1 hl. 100-proc. spirytusu surowego ustalona została w wysokości następującej: dla woj. warszawskiego — 66,99 zł., łódzkiego — 67,04 zł., dla kieleckiego — 66,33 zł., dla lubelskiego — 65,14 zł., dla białostockiego — 68,85 zł., dla wileńskiego — 75,78 zł., dla nowogródzkiego — 71,31 zł., dla poleskiego — 70,21 zł., dla wołyńskiego — 67,67 zł., dla poznańskiego — 64,42 zł., dla pomorskiego — 66,51 zł., dla krakowskiego — 66,50 zł., dla lwowskiego — 66,61 zł., dla stanisławowskiego — 64,83 zł., dla tarnopolskiego — 63,32 zł. i dla śląskiego — 73,89 zł.

Wieści sportowe

Polska w jednej grupie z Ameryką, Szwajcarią i Węgrami

Zurych, 6 lutego

W niedzielę w nocy, po zakończeniu rozgrywek grupowych o mistrzostwo świata w hokeju lodowym, zestawiono składy dwóch grup półfinałowych, a mianowicie:

Grupa I. (mecze odbędą się w Zurychu): Kanada, Anglia, Czechosłowacja i Włochy.

Grupa II. (mecze rozgrywane będą w Bazylei): Stany Zjednoczone, Polska, Szwajcaria i Węgry.

Kalendarzyk rozgrywek półfinałowych przedstawia się jak następuje:

We wtorek, w Zurychu: godz. 15 — Czechosłowacja przeciwko zwycięzcy meczu Niemcy—Włochy, o godz. 20.30 Kanada—Anglia.

We wtorek w Bazylei o godz. 15 — Stany Zjednoczone—Węgry, o godz. 20 Szwajcaria—Polska.

We środę w Zurychu o godz. 15 — Anglia ze zwycięzcą meczu Niemcy—Włochy, o godz. 20 Kanada—Czechosłowacja

We środę w Bazylei o godz. 15 — Węgry—Polska, o godz. 20 Stany Zjednoczone—Szwajcaria.

W czwartek w Zurychu o godz. 15 — Anglia—Czechosłowacja, o godz. 20.30 Kanada z Niemcami lub Włochami.

We czwartek w Bazylei o godz. 15— Stany Zjednoczone—Polska, o godz. 20 Szwajcaria—Węgry.

**

W niedzielę późnym wieczorem rozegrany został w Zurychu ostatni mecz pierwszej rundy o hokejowe mistrzostwo świata, pomiędzy Szwajcarią i Czechosłowacją. Zwycięstwo odniosła Szwajcaria w stosunku 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).

Zurych, 6 lutego

W poniedziałek rozpoczął się hokejowy turniej pocieszenia dla drużyn wyeliminowanych. W pierwszym meczu Łotwa pokonała Belgię 5:1 (2:0, 1:1, 2:0)

Drugi mecz rozegrany w Bazylei pomiędzy Holandią i Finlandią wygrała Holandia 2:1 (1:1, 1:0, 0:0).

**

Powtórzony mecz hokejowy o mistrzostwo świata Niemcy—Włochy przyniósł wynik bezbramkowy 0:0 jednak Międzynarodowa Komisja postanowiła po długich pertraktacjach meczu nie powtarzać lecz dopuścić do półfinałów Niemcy.

Kronika F.I.S.

Zakopane, 6 lutego

W zbliżającym się okresie zawodów FIS. Zakopane gościć będzie nie tylko zawodników i jeszcze liczniejszych widzów, ale również dużą grupę zagranicznych dziennikarzy, w liczbie około 80. Będą to przedstawiciele prasy: węgierskiej, szwajcarskiej, norweskiej, czechosłowackiej, szwedzkiej, francuskiej, litewskiej, włoskiej, duńskiej, belgijskiej, finlandzkiej, łotewskiej, angielskiej, niemieckiej, holenderskiej, jugosłowiańskiej.

**

W Zakopanem w godzinach wieczornych w ramach łyżwiarskich mistrzostw Europy odbyły się budzące ogólny podziw popisy jazdy figurowej t. zw. „karnawał na lodzie".

Wszystkie pary, które dotychczas brały udział w zawodach i popisach raz jeszcze dały możność licznie zebranej publiczności podziwiania niezrównanej techniki i precyzji jazdy.

Warunki na lodzie dobre.

**

Dowiadujemy się, że w okresie FIS. ma przybyć do Zakopanego specjalny pociąg z Niemiec. O dużym zainteresowaniu mającymi się odbyć zawodami świadczy fakt, że wszystkie miejsca w tym pociągu są w chwili obecnej wysprzedane i zgłoszenia zamknięto.

Budżet gminy żydowskiej

Onegdaj odbyło się posiedzenie zarządu gminy wyznaniowej żydowskiej, na którym omawiano perliminarz budżetowy gminy na rok administracyjny 1939-40.

W wyniku dyskusji uchwalono wszystkie pozycje budżetowe. Budżet zamyka się sumą zł. 1.462.000. W porównaniu z rokiem ubiegłym budżet jest większy o 160.000 zł. (t)

AKADEMIA W OKRĘGOWYM SZPITALU WOJSKOWYM.

Z okazji imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Dr. Ignacego Mościckiego odbyła się w szpitalu Wojskowym uroczysta akademia urządzona przez Koło Młodzieży PCK Państwowego Żeńskiego Gimnazjum Kupieckiego w Łodzi.

Piękne pieśni, recytacje, deklamacje wykonane przez uczenice powyższego gimnazjum wypełniły program tej uroczystości.

Chorzy wraz z załogą szpitala w skupieniu wysłuchali produkcyj artystycznych darząc uznaniem wykonawczynie.

Nowy rozkład jazdy w okresie mistrzostw narciarskich świata

Nakładem Polsk. Tow. Księg. „Ruch" ukazał się nowy rozkład jazdy kolejowy i autobusowy na mistrzostwa narciarskie świata w Zakopanem.

Nowy rozkład jazdy obowiązuje od 9 do 20 b. m. i uwzględnia w pierwszym rzędzie linie Kraków — Zakopane.

Zapowiedziany na poniedziałek na Kalatówkach slalom o mistrzostwo 4-go okręgu podhalańskiego został odwołany z powodu niesprzyjających warunków śnieżnych.

KINO
RAKIETA
Sienkiewicza 40
tel. 141-22

Dziś i dni następnych

MARIA GORCZYŃSKA, K. JUNOSZA-STĘPOWSKI w filmie p. t.

PRAWO DO SZCZĘŚCIA

(Ostatnia Brygada) w/g. T. DOŁĘGI-MOSTOWICZA
W pozost. rolach: ELŻBIETA BARSZCZEWSKA, L. WYSOCKA, Z. SAWAN, J. PICHELSKI I STAN. SIELAŃSKI.

Początek w dni powszednie o godz. 4-ej, w niedziele i święta o godz. 12-ej w poł.
Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 gr.

DR. MED.
P. KAMIENIECKI
choroby wewnętrzne
Andrzeja 4, tel. 228-65
godz. przyj. od 5—7

DR MED.
JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
Tel. 164-21
godz. przyjęć od 5—8.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
PRZEPROWADZIŁA SIĘ na ul.
Gdańską 12
tel. 121-23.

DR. MED.
MARKOWICZOWA
choroby skórne i weneryczne
Moniuszki 2
tel. 166-35
Wznowiła przyjęcia.

DR. MED.
S. Kantor
Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH
ul. PIOTRKOWSKA 90
Telef. 129-45.
Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz w niedziele i święta od 8—2 po poł

DOKTOR
W. BALICKA
Sienkiewicza 52
(róg Nowrot)
Nr. tel. 194-03
Choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 6—7.30 wiecz.

Doktór
W. ŁAGUNOWSKI
POWRÓCIŁ.
Specjalista CHORÓB WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (Gabinet Roentgeno- i światłoleczniczy)
Piotrkowska 70 Tel. 181-83
Przyjmuje: od 8.30 do 10.30 rano, od 1-ej do 2.30 pp. i od 6 do 8.30 wiecz. W niedz. i święta od 10 r. do 1 pp.

GABINET KOSMETYCZNY
„Isabelle“
Belli Goldbergowej
DYPLOM POLSKI I WIEDEŃSKI
Narutowicza 40 tel. 122-23
Wszelkie zabiegi wchodzące w zakres nowoczesnej kosmetyki leczniczej i toaletowej
LAMPA KWARCOWA.
ELEKTROLIZA.

KINO-TEATR
IRA
tel. 146-17
Kilińskiego 124
Dziś i dni następnych!

„WRZOS“
wielkie arcydzieło prod. polskiej
W rolach gł.
ANGEL-ENGELÓWNA
JUNOSZA-STĘPOWSKI
i inni

Nadprogram: Komedia i tyg. PAT-a.
Początek o g. 4-ej, w soboty o g. 2-ej, w niedziele o 12-ej.

KINO
TON
Kopernika 16, tel. 140-72

DZIŚ PREMIERA! Najczarowniejsza komedia sezonu, pełna humoru, dowcipu i melodyjnych piosenek p. t.

„UBÓSTWIANA“
W swojej najnowszej kreacji w ostatnim filmie wiedeńskim MARTA EGGERTH ulubienica całego świata, czarująca artystka i śpiewaczka, niezapomniana „KSIĘŻNICZKA CZARDASZA“. Partnerami Marty Eggerth są znakomici: HANS MOSER, THEO LINGEN I PAWEŁ HORBIGER. Początek w dni powszednie o godz. 4-ej pp., w soboty o godz. 2-ej pp., w niedzielę i święta o godz. 12-ej w poł.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIOWSKA
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

DR. MED.
AL. KOPCIOWSKI
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

Dr M. Pajewski
SPEC. CHOR. WEWNĘTRZNYCH
przeprowadził się na ul.
Cegielnianą 36-a
Telef. 243-74
przyjm. od 4—6 pp.

Dr. med.
Wanda Czaban
SPEC. CHOR. DZIECI
mieszka obecnie
Piotrkowska 203/5 telef. 266-75
przyjm. od 3—4 pp.
Poradnia dla niemowląt
wtorki i czwartki od 1—2 pp.

DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE
Przy chorobach: ŻOŁĄDKA, KISZEK, WĄTROBY, przy KAMIENIACH ŻÓŁCIOWYCH, WZDĘCIU BRZUCHA, ODBIJANIU SIĘ LUB SKŁONNOŚCIACH DO ZAPARCIA, stosuje się: „SZWAJCARSKIE GORZKIE ZIOŁA“ Gąseckiego, naturalny łagodny środek przeczyszczający, ułatwiający funkcje organów trawienia, stosowane również przy nadmiernej otyłości. Sprzedają apteki i składy apteczne.

Fabryka napoi gazowych
dostarcza wodę sodową w balonach
Szybka obsługa
TEL. 190-48
R. FRIEDWALD
PIŁSUDSKIEGO 69.

Tuszyn Las
2 PARCELE natychmiast tanio
DO SPRZEDANIA
Wiadomość: tel. 210-10.

Lokal Fabryczny
w którym dotychczas mieściła się farbiarnia z doskonałą wodą DO WYNAJĘCIA od zaraz. Wiadomość na miejscu, Łódź, ul. Żeligowskiego 34, właściciel.

ZAGUBIONO PORTFEL
zawierający: gotówkę, paszport na nazwisko JULIUSZ NEUMAN i weksel na zł. 5.000 pł. 30 II. 1939. wyst. Eisert i S-cia Schweikert, zlec. Erik Neuman, który się unieważnia.
Zwrócić za wysokim wynagrodzeniem KOPERNIKA 65 m. 1.

„Czystość“
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44. telefon 167-48.
Ceny konkurencyjne.

Do akt Nr. Km 1840/38.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 14, zamieszkały w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 132, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 10 lutego 1939 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 128 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 2 warsztatów mech. tasiemkowych, oszacowanych na łączną sumę zł. 1000, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 19 stycznia 1939 r.

KOMORNIK:
(—) W. Trzebiatowski.

Do akt Nr. Km 1975/38.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 14, zamieszkały w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 132, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 10 lutego 1939 r. o godz. 14 w Łodzi przy ul. Radwańskiej Nr. 25 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, dywanów i fortepianu, oszacowanych na łączną sumę zł. 2495, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 19 stycznia 1939 r.

KOMORNIK:
(—) W. Trzebiatowski.

Sygnatura: IV Km 221/39.
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi IV-go rewiru, Stefan Zajkowski, mający kancelarię w Łodzi, ul. Narutowicza Nr. 35, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 15 lutego 1939 r. o godz 12-ej w Łodzi przy ul. Przejazd Nr. 16 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Eufemii Kłysowej, składających się z urządzenia sklepu, reflektora, ampli, żyrandola, lamp, żarówek armatur, lamp biurowych i różnych artykułów elektrotechnicznych — na rzecz Tadeusza Połomskiego, oszacowanych na łączną sumę zł. 3790.—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 27 stycznia 1939 r.

KOMORNIK:
(—) Stefan Zajkowski.

Kupno i sprzedaż

MASZYNĘ do szycia „Singera“ prawie nową sprzedam okazyjnie. Ul. Targowa Nr. 9. Wiadomość u dozorcy.

TOKARNIA 2 i pół mtr. i 1 mtr. do sprzedania. Wiad.: Pogonowskiego 60, Kempin.

OBERLOK z motorkiem okazyjnie tanio sprzedam z powodu wyjazdu. Wiadomość: Zachodnia 39 m. 4.

Lokale

MIESZKANIA 1-2-3-4-5 i 6-cio pokojowe, lokale, domy, pokoje umeblowane (garsoniery) od zł. 20.— „Zenit“ Piotrkowska 82, tel. 260-25.

LOKAL handlowo-przemysłowy, przy ul. Śródmiejskiej 6, 10 okien, I piętro, winda towarowa, do wynajęcia od 1 kwietnia br. Informacje telef. 205-57 w godz. od 14—16 i od 20—22. 22

POKÓJ 2 okienny z balkonem na 2 piętrze do wynajęcia, Kilińskiego 61. m. 14, tel. 182-93.

POSZUKIWANY pokój z wygodami, ewentualnie pokój z kuchnią z wygodami wprost od gospodarza w nowoczesnym domu od 1 kwietnia. — Oferty sub: „A“ — do Administracji „Republiki“.

TANIO wynajmę 3 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami frontowe i słoneczne. Wierzbowa 10. Wiadomość u dozorcy.

WYPŁACALNY kawaler poszukuje pokoju umeblowanego z osobnym wejściem w śródmieściu. Dzwonić 207-76, 10—2.

Posady

POSZUKIWANA osoba inteligen[...] pomocą w gospodarstwie. Naru[...]cza 79 m. 3.

ZDOLNA, reprezentacyjna, intelig[...]na i młoda krawcowa, z kartą rzem[...]niczą i znajomością języka niemiec[...]go potrzebna. Oferty pod „R. K.“ [...] administracji.

DROBNE ogłoszenia w „Republi[...] są najlepszym i najtańszym środ[...] zetknięcia zainteresowanych [...] Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub [...] lokatora, 2) znaleźć mieszkanie [...] pojedyńczy pokój, 3) sprzedać [...] chomość lub rzecz, 4) kupić coś [...] wiek okazyjnie, 5) dostać posadę [...] wyszukać pracownika — niechaj [...] da drobne ogłoszenie do „Republi[...]

Rozmaite

FOTOKOPIA, pismem czarnym na [...] białym imituje oryginał. Wykona[...] natychmiastowe. Cena umiarkowa[...] M. Kokotek, Cegielniana 53.

WSPÓLNIK, czynny, z kapitałem [...] szukiwany do zorganizowania s[...] wynalazku z dziedziny biurow[...] Kolosalne i pewne perspektywy. O[...] ty: „Solidnie“ do „Republiki“.

WSPÓLNICZKA-kierowniczka do pen[...]sjonatu poszukiwana. Zgłoszenia Skrz[...]tka pocztowa 56 Łódź.

P. P. GOSPODARZE I LOKATORZY Odnawiam stare wanny, trwałość w[...] próbowana. Wachtel, Gdańska 22.

ZBŁĄKANY Doberman do odebrania [...] Kołłątaja 6.

ZAGINĄŁ pies czarny dog biała pi[...] białe stopy krótki ogon; proszę od[...]prowadzić Gdańska 77a m. 10 za wy[...] nagrodzeniem.

ZAGINĄŁ pies brązowy doberman [...] podpalany. Odprowadzić za wynagro[...]dzeniem Narutowicza 56 m. 45. Ostrz[...]gam przed nabyciem.

STANISŁAWA STAŃCZYK wieś [...] gmina Brużyca, zagubiła książkę ko[...]nia kasztana lat 14 wzrost 154.

SKRADZIONO 2 kwity lombardowe w Łodzi Nr. 329516 i 344013 i 4 weksle a 100 zł. z wystawienia R. Altmana pł. 8.I. 1940, 8.4. 1940, 8.7. 1940, 8.10. 1940 r. i 1 weksel blanco zł. 200 wyst. Sz. Fried. Kwity i weksle unieważniam. Sz. Fried, N.-Zarzewska 2.

Nauka i wychowanie

NAUCZYCIEL hebrajskiego z długoletnią praktyką, wysiedlony z Niemiec, poszukuje lekcji prywatnych. Wymagania skromne. Oferty sub: „Wysiedleniec“.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-72, w godzinach 2—3.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front, zastać od 4—8 po poł.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 24 m. 20 I-sza lewa of. parter.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika“: 68-148 i 600-626.

PRENUMERATA „REPUBLIKI“ w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika“ i „Express“ w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź 1, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Glück, na str 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki“ — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama“ — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi.
WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika“ Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 64.